

Dok. br. IS-46-0-17-3/1-2

GODIŠNJI IZVJEŠTAJ
o radu i aktivnostima
Međunarodne komisije za sliv rijeke Save
za period 1. april 2016. – 31. mart 2017. godine

Juni 2017. godine

Sadržaj

Uvod.....	5
1. Plovidba.....	7
1.1. Sigurnost plovidbe.....	7
1.2. Tehnički standardi	8
1.3. Infrastruktura plovnog puta	8
2. Integrirano upravljanje vodama	10
2.1. Upravljanje riječnim slivom.....	10
2.2. Sprječavanje i kontrola akcidenata.....	12
2.3. Upravljanje poplavama	13
3. Međusektorska i druga pitanja	15
3.1. Upravljanje informacijama.....	15
3.2. Hidrološka i meteorološka pitanja.....	15
3.3. Ostala razvojna pitanja	16
4. Saradnja, promotivne aktivnosti i uključivanje interesnih grupa	18
4.1. Saradnja sa međunarodnim organizacijama i ostalim relevantnim institucijama	18
4.2. Saradnja sa nacionalnim institucijama	19
4.3. Promotivne aktivnosti i uključivanje zainteresiranih strana	19
5. Pravna pitanja.....	22
5.1. <i>Okvirni sporazum o slivu rijeke Save (FASRB) i protokoli uz FASRB</i>	22
5.2. Administrativno upravljanje i pravna podrška	23
6. Finansijska pitanja.....	24
6.1. Budžet.....	24
6.2. Finansiranje projekata i studija u okviru posebnih fondova	24
6.3. Revizija finansijskog poslovanja u finansijskoj godini 2015.....	25
Dodatak I.....	Popis članova i zamjenika članova Savske komisije
Dodatak II.....	Popis stručnih grupa Savske komisije i pregled njihovih sastanaka održanih tokom finansijske godine 2016.
Dodatak III.....	Popis projekata povezanih sa Okvirnim sporazumom, provedenih, u toku ili pokrenutih tokom finansijske godine 2016.
Dodatak IV.....	Popis planiranih projekata u vezi sa Okvirnim sporazumom
Dodatak V.....	Popis sastanaka sa zainteresiranim stranama koje je organizirala ili koorganizirala Savska komisija
Dodatak VI.....	Pregled aktivnosti implementiranih tokom proslave Dana rijeke Save 2016. godine
Dodatak VII	Popis skraćenica

Uvod

Opći zadaci i nadležnosti Međunarodne komisije za sliv rijeke Save (Savska komisija, ISRBC) definirani su *Okvirnim sporazumom o slivu rijeke Save (Okvirni sporazum, FASRB)* i, detaljnije, Dodatkom I *Okvirnog sporazuma – Statutom Međunarodne komisije za sliv rijeke Save*. Jedna od obaveza Savske komisije, prema Statutu, je da podnosi godišnje izvještaje o svom radu državama stranama Okvirnog sporazuma i ovaj Godišnji izvještaj o radu i aktivnostima Savske komisije za 2016. godinu je urađen u skladu sa tim.

Godišnji izvještaj se odnosi na finansijsku 2016. godinu i obuhvata period od 1. aprila 2016. godine do 31. marta 2017. godine. Svi programi i planovi rada u izvještaju, takođe se odnose na navedenu finansijsku godinu. Tokom izvještajnog perioda učinjeni su značajni naponi kako bi se ostvario dalji napredak u provođenju *Okvirnog sporazuma* i dodatno ojačale osnove za buduće provođenje *Okvirnog sporazuma* kroz prihvatanje novih obaveza država strana *Okvirnog sporazuma* u provođenju glavnih aktivnosti Savske komisije. Najznačajnije aktivnosti i rezultati u izvještajnom periodu obuhvataju: završetak druge Analize sliva rijeke Save (SRBA) na tehničkom nivou; set aktivnosti na uspostavljanju Sistema za prognozu poplava na slivu rijeke Save, dalji napredak u razmjeni podataka i informacija (poboljšanja Sava GIS-a i Sava HIS-a), završetak hidrološkog modela za cijeli sliv, kao i aktivnosti na unaprjeđenju tehničkih standarda plovidbe i aplikacija u oblasti plovidbe. Detaljni pregled aktivnosti i rezultata je predstavljen u poglavljima 1-6 ovog izvještaja.

Tokom finansijske godine 2016. organizirani su brojni važni događaji. Šesti sastanak država strana *Okvirnog sporazuma* (Slika 1.), održan u Beogradu 1. juna 2016. godine predstavlja najznačajniji događaj. Sastanak je okupio visoke predstavnike država strana: Bosne i Hercegovine, Republike Hrvatske, Republike Srbije i Republike Slovenije, kao i predstavnike različitih organizacija, institucija i vlada. Ključni cilj Sastanka je bio diskusija o napretku u provođenju *Okvirnog sporazuma* i o glavnim izazovima i mogućnostima u budućnosti. Sastanak Strana je potvrdio značajan napredak ka postizanju zajednički dogovorenih ciljeva koji je dostignut od potpisivanja *Okvirnog sporazuma* i podržao njegovu dalju implementaciju u svim oblastima saradnje.

Slika 1. Šesti sastanak država strana Okvirnog sporazuma (Beograd, 1. jun 2016. godine)

U finansijskoj 2016. godini održane su tri sjednice Savske komisije: 42. sjednica (u Zagrebu, 8. jula 2016. godine), 43. sjednica (u Zagrebu, 25-26. oktobra 2016. godine) i 44. sjednica (u Zagrebu, 21-22. februara 2017. godine). Dodatno su održana dva strateška sastanka Savske komisije (u Zagrebu, 1. aprila 2016. godine i 16. januara 2017. godine) kako bi se diskutirala određena strateška pitanja i dogovorile dalje akcije.

Detaljan pregled aktivnosti i rezultata Savske komisije u finansijskoj 2016. godini je predstavljen u narednim poglavljima. U dodacima priloženim uz *Izveštaj* radi cjelokupnosti informacija, nalaze se popis članova i zamjenika članova Savske komisije (Dodatak I), popis aktivnih stručnih grupa Savske komisije i pregled njihovih sastanaka održanih tokom finansijske 2016. godine (Dodatak II), popis projekata povezanih sa *Okvirnim sporazumom*, koji su provedeni ili su u toku u izvještajnom periodu (Dodatak III), popis planiranih projekata (Dodatak IV), kao i kratak pregled aktivnosti vezanih za učešće javnosti i uključivanje interesnih grupa (Dodaci V i VI). Popis skraćenica se nalazi u Dodatku VII ovog *Izveštaja*.

1. Plovidba

Aktivnosti Savske komisije u oblasti plovidbe za finansijsku godinu 2016. bile su usredsređene na obnovu i razvoj plovidbe na plovnom putu rijeke Save. U isto vrijeme, nastavljen je rad na standardima koji se odnose na sigurnost plovidbe, kao i na drugim tehničkim standardima, u skladu sa najnovijim dostignućima EU u predmetnoj oblasti.

1.1. Sigurnost plovidbe

Savska komisija je usvojila Odluku 4/16 o usvajanju izmjena i dopuna Odluka 14/14, 19/10 i 30/07 o usvajanju *Pravila plovidbe na slivu rijeke Save*, koja je stupila na snagu 1. januara 2017. godine. Ona je bazirana na verziji 5 *Evropskog pravilnika za unutrašnje vodne puteve (CEVNI, UNECE, 2014)*. Tokom implementacije gore pomenute odluke, uočene su mogućnosti za dalja poboljšanja *Pravila plovidbe*. Sekretarijat je dostavio UNECE-u prijedloge o novim izmjenama i dopunama *Evropskog pravilnika za unutrašnje vodne puteve CEVNI* (plovidba u uslovima ograničene vidljivosti, skijanje na vodi, sidrenje pomoću šipova). Prijedlozi su razmatrani na sjednicama UNECE tijela nadležnih za standardizaciju tehničkih i zahtjeva za sigurnost u unutrašnjoj plovidbi, održanim u februaru i junu 2016. godine, i usvojeni nakon toga.

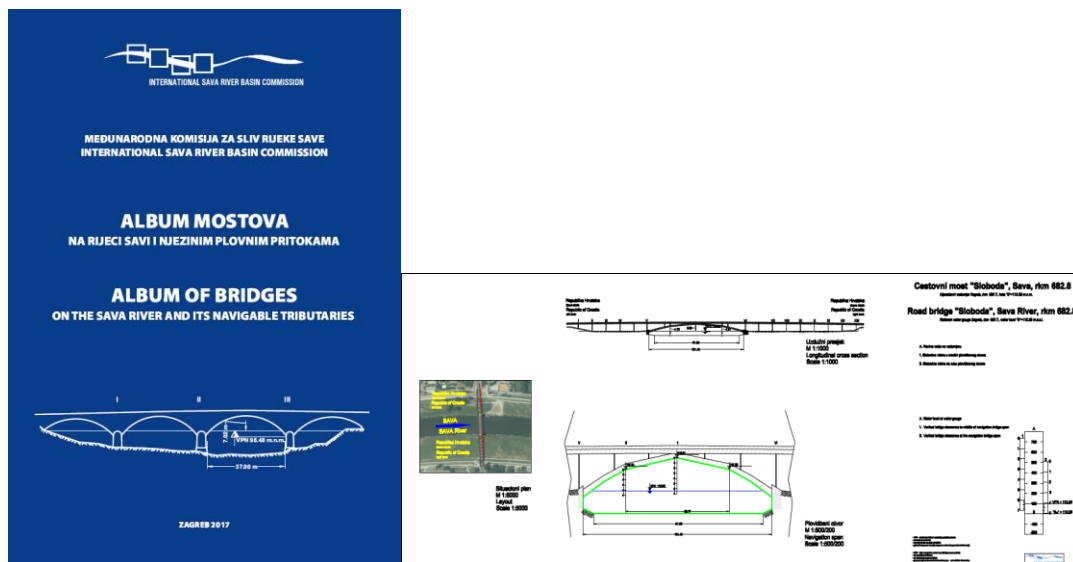
Na osnovu poglavlja 12 *Pravila plovidbe – Pravila za inspekciju sigurnosti plovidbe*, razvijena je internet aplikacija za podršku inspekciji sigurnosti plovidbe tokom posljednjeg tromjesečja finansijske 2015. godine, a na osnovu izvještaja o demo verziji koje su države dostavile, izvršeno je fino podešavanje aplikacije tokom prvog i drugog tromjesečja finansijske godine 2016. U isto vrijeme, Sekretarijat je sastavio nacrt Odluke o implementaciji sistema za podršku nacionalnim tijelima nadležnim za inspekciju sigurnosti plovidbe i dostavio ih državama na razmatranje.

Savska komisija nastavila je saradnju sa EU i drugim riječnim komisijama, sa ciljem razvoja novog evropskog okvira za stručne kvalifikacije i standarde obuke. Kao rezultat toga, od strane ES izradjen je početkom 2016. godine prijedlog nove direktive EU, a koji je dostavljen Evropskom parlamentu i Savjetu na usvajanje. Sekretarijat je saradivao sa hrvatskim Ministarstvom mora, prometa i infrastrukture sa ciljem aktivne promocije uzajamno dogovorenih stavova Savske komisije po pitanju nekih aspekata prijedloga nove direktive EU u proceduri usvajanja. Istovremeno, uzimajući u obzir neka nova dostignuća u razvoju nacionalnih zakonodavstava po pitanju članova posade, Sekretarijat je pripremio nacrt *Odluke o pravilima za posadu u plovidbi rijekom Savom*, sa ciljem modernizacije i trenutnih zahtjeva za kvalifikaciju posade i minimalnom broju članova posade u jednom dokumentu.

Savska komisija je takođe, učestvovala u radu Evropskog komiteta za izradu standarda u oblasti unutrašnje plovidbe (CESNI). Ciljevi CESNI-ja treba da doprinesu usvajanju jednoobraznih standarda na cijeloj mreži unutrašnjih plovnih puteva u Evropi sa ciljem povećanja sigurnosti plovidbe i zaštite okoliša u kontekstu transporta unutrašnje plovidbe, promoviranja zapošljavanja u unutrašnjoj plovidbi i kako bi učinili taj sektor atraktivnijim, uz olakšavanje transportnih operacija i promociju međunarodne trgovine. Glavni fokus je bio na standardima za obrazovanje i za praktični dio ispita i simulatore plovidbe.

Da bi se olakšala implementacija, nova pravila su na sistematičan način predstavljena predstavnicima nadležnih tijela država strana. Takođe, Savska komisija prati provođenje svih odluka u državama stranama, kako bi se poboljšao sadržaj dokumenata na osnovu ulaznih informacija neposrednih korisnika.

Što se tiče publikacija koje se odnose na plovidbu, glavni uspjeh u finansijskoj godini 2016. predstavlja izrada i publikacija novog *Albuma mostova na rijeci Savi i njenim plovnim pritokama* (slika 2). Ovo drugo izdanje Albuma je unaprijeđeno informacijama i podacima o mostovima za sektor uzvodno od Siska do slovenačko-hrvatske granice.

Slika 2. Album mostova na rijeci Savi i njenim plovnim pritokama

Sa ciljem promocije *Priručnika za plovidbu na rijeci Savi* i poboljšanja imidža unutrašnje plovidbe, Savska komisija je nastavila sa organiziranjem javnih prezentacije priručnika u zemljama sliva Save. U finansijskoj godini 2016, jedna takva prezentacija je održana u Brčkom, u saradnji sa Lukom Brčko i uz učešće predstavnika brodarstva iz BiH.

1.2. Tehnički standardi

Na osnovu zaključaka sa sastanka sa državnim tijelima nadležnim za provođenje tehničkih pravila u zemljama sliva Save i uzimajući u obzir uspostavljanje CESNI-ja i usvajanje EC TRIN-a (Standard kojim se utvrđuju tehnički zahtjevi za plovila unutrašnje plovidbe), pripremljen je novi nacrt Odluke o *Tehničkim pravilima*. Ona je izrađena kako bi omogućila direktnu primjenu odgovarajućih dijelova Direktive (EU) 2016/1629 Evropskog parlamenta i Savjeta od 14. septembra 2016. godine kojom se utvrđuju tehnički uslovi za riječna plovila, dopunjavajući Direktivu 2009/100/EC i opozivajući Direktivu 2006/87/EC o plovnim putevima u slivu rijeke Save. Očekuje se da će Odluka biti usvojena do kraja 2017. godine.

Savska komisija je nastavila saradnju na daljoj harmonizaciji *Tehničkih pravila* i procedure za njihovu dopunu i izmjenu, sa Dunavskom komisijom, UNECE-om i nadležnim tijelima EU.

1.3. Infrastruktura plovnog puta

Imajući u vidu teškoće i kašnjenja u realizaciji pripremnih aktivnosti na obnovi i razvoju plovnog puta rijeke Save, države strane i Savska komisija su započeli sa novim pristupom. Osnova ovog pristupa je da se počne sa rehabilitacijom najkritičnijih sektora plovnog puta. U tom pogledu, Savska komisija i države strane su poduzele određen broj aktivnosti u finansijskoj godini 2016, uključujući sljedeće:

- Srbija je osigurala finansiranje i počela sa aktivnostima na obnovi plovnog puta na sektoru Kamičak. Takođe je planirano da se narednih godina nastavi sa obnovom drugih kritičnih sektora u Srbiji;
- Savska komisija je usvojila Odluku 1/17 na obnovi plovnog puta na sektoru Novi Grad. U skladu sa Odlukom, Hrvatska će pokrenuti aktivnosti na obnovi plovnog puta rijeke Save na dionici Jaruge - Novi Grad koje uključuju izradu cjelokupne potrebne dokumentaciju za ishodovanje lokacijske dozvole, ekološke i građevinske dozvole, odnosno svih uslova i/ili odobrenja nadležnih institucija za cjelokupnu spomenutu dionicu plovnog puta. Bosna i Hercegovina će osigurati za Hrvatsku sve uslove za izradu dokumentacije i preduzeće mjere da dobije sve potrebne dozvole i uslove i/ili odobrenja nadležnih institucija i tijela za obavljanje radova na istoj dionici;
- Hrvatska je podnijela zahtjev za dobijanje finansijskih sredstva neophodnih za izradu projektne dokumentacije za sektor Novi Grad. Projekat detaljnog batimetrijskog snimanja plovnog puta, sa ciljem da se pribave potrebni podaci za poboljšanje uslova plovnosti (jednosmjerna plovidba i nadogradnja sistema obilježavanja), takođe je u pripreмноj fazi;
- Implementacija RIS-a u Hrvatskoj je završena i plovni put rijeke Save je sada prekriven RIS-om od Beograda do Siska;
- Savska komisija je nastavila učešće u radu Upravnog odbora za prioritetnu oblast 1a Dunavske strategije EU, sa ciljem da se podrži razvoj plovidbe i promocija mogućnosti transporta na rijeci Savi, kao dijelu Evropske osnovne prometne mreže.

U skladu sa Članom 10 (4) *Okvirnog sporazuma* i članom 9. *Protokola o režimu plovidbe uz Okvirni sporazum*, Savska komisija je koordinirala i podržavala aktivnosti država strana u postupku obilježavanja plovnog puta tokom izvještajnog perioda i, u tom smislu, redovno usvajala odluke o donošenju godišnjih Planova obilježavanja rijeke Save i njenih plovnih pritoka, a i održavala je funkcionalnost internet aplikacije za izradu *Plana obilježavanje rijeke Save i njenih plovnih pritoka*. Savska komisija je organizirala sastanak sa nadležnim tijelima u BiH i Hrvatskoj sa ciljem daljeg poboljšanja sistema obilježavanja plovnog puta na BiH sektoru. Nakon sastanka, organiziran je zajednički obilazak sistema obilježavanja na BiH sektoru i dogovoreno je dalje unaprijeđenje tog sistema.

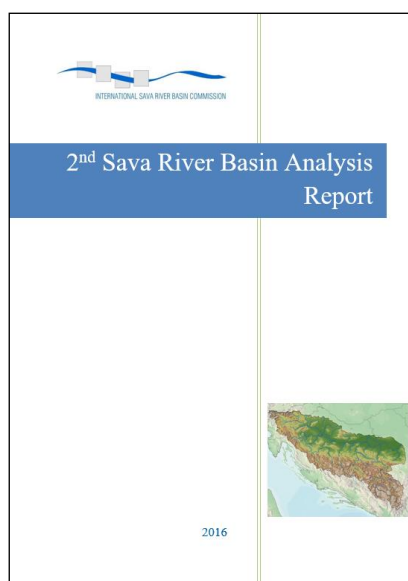
2. Integrirano upravljanje vodama

Tokom finansijske godine 2016, aktivnosti Savske komisije povezane sa integriranim upravljanjem vodama bile su usmjerene na nastavak aktivnosti koje se odnose na planiranje upravljanja riječnim slivom, upravljanje rizicima od poplava i razvoj integriranih sistema (GIS-a, HIS-a i sistema praćenja, prognoze i ranog upozorenja na akcidente i poplave) za sliv rijeke Save. Značajni su naponi, između ostalog, uloženi u aktivnosti povezane sa uticajima klimatskih promjena, pitanjima nanosa, daljim poboljšanjem hidroloških i hidrauličkih modela, kao i u pripremu raznih projekata i projektnih prijedloga čiji je cilj pružanje podrške u ostvarivanju ciljeva u prioritetnim oblastima saradnje dogovorenim između država strana.

2.1. Upravljanje riječnim slivom

Izrada *Plana upravljanja slivom rijeke Save* predstavlja najvažniji zadatak u postizanju jednog od konačnih ciljeva *Okvirnog sporazuma* – uspostavljanje održivog upravljanja vodama u slivu rijeke Save. Nakon što je prvi Plan odobren na Petom sastanku (održanom u Zagrebu, 2. decembra 2014. godine), aktivnosti drugog ciklusa planiranja su započete 2015. godine i nastavljene u 2016. godini.

Glavno dostignuće ovog procesa u finansijskoj godini 2016. je završetak Druge analize sliva rijeke Save (SRBA). SRBA predstavlja rezultat istinskog kolektivnog napora stručnjaka iz država koje sarađuju i rade zajedno u ekspertskim grupama Savske komisije, bez ikakve eksterne podrške. Ovaj dokument predstavlja ažuriranje prve SRBA (2009) i dobru osnovu za razvoj Drugog Plana upravljanja slivom rijeke Save.

Slika 3. Naslovna strana 2. Izvještaja Analiza sliva rijeke Save

Druga važna aktivnost, koja je provedena paralelno sa izradom 2. SRBA, je izrada pregleda značajnih pitanja upravljanja vodama (SWMI) u slivu rijeke Save. Pored ključnih pitanja, dokument o značajnim pitanjima upravljanja vodama obuhvata i kratak privremeni pregled provođenja mjera koje je postavio prvi Plan upravljanja slivom rijeke Save. Javna rasprava je obavljena putem web sajta Savske komisije u trajanju od 3 mjeseca (29. jul – 20. oktobar 2016. godine). Komentari koji su dobijeni od nekoliko nevladinih i organizacija iz poslovnog sektora su pažljivo razmotreni i u slučaju opravdanih komentara dokument je kasnije bio unaprijeđen.

Aktivnosti koje vode ka Drugom Planu upravljanja slivom rijeke Save će se nastaviti i u finansijskoj godini 2017. U međuvremenu, Sekretarijat će nastaviti da istražuje mogućnosti za osiguravanje finansijske podrške za izradu *Plana*, što se čini neophodnim za pripremu tako sveobuhvatnog dokumenta.

Dalji napredak u oblasti upravljanja nanosom je ostvaren u okviru projekta *Prema praktičnim smjernicama za održivo upravljanje nanosom uz korišćenje sliva rijeke Save kao oglednog primjera*, koji je Savska komisija pokrenula 2012. godine, uz podršku i u saradnji sa Kancelarijom UNESCO-a u Veneciji i SedNet-a. Nakon finaliziranja izvještaja *Procjena ravnoteže nanosa za rijeku Savu (BALSES)* tokom 2013. godine i izvještaja *Uspostavljanje sistema praćenja nanosa za sliv rijeke Save* 2015. godine, aktivnosti su bile usmjerene na instaliranje opreme za mjerenje suspendiranog nanosa na dvije pilot lokacije, Slavonski Brod (HR) i Sremska Mitrovica (RS). U izvještajnom periodu nabavljeni su senzori za mutnoću i instalirani su u Sremskoj Mitrovici, dok se instalacija opreme u Slavonskom Brodu očekuje tokom ljeta 2017. godine. Radionica o upravljanju nanosom, monitoringu i modeliranju je održana 22. marta 2017. godine (Slika 4). Više informacija o radionici raspoloživo je [ovde](#).

Slika 4. Radionica o monitoringu nanosa (Zagreb, 22. mart 2017. godine)

Tokom izvještajnog perioda dužna pažnja je bila posvećena i klimatskim promjenama. U novembru 2015. godine, Savska komisija je potpisala *Pariski pakt o vodi i prilagođavanju na klimatske promjene u riječnim slivovima, jezerima i akviferima*, kao neobavezujući dokument koji poziva na akciju u oblasti prilagođavanja na klimatske promjene u slivovima, čime se pridružila porodici od preko 300 vlada, međunarodnih organizacija, donatora, nacionalnih i prekograničnih riječnih organizacija, lokalnih vlasti, predstavnika civilnog društva i kompanija širom svijeta koje su potpisale *Pakt*. Tokom finansijske godine 2016. Savska komisija je započela pregovore sa UNECE-om i IOWater (*Međunarodna kancelarija za vode*) o pripremi Okvira za izradu Strategije prilagođavanja na klimatske promjene za sliv rijeke Save i prioriternih mjera od značaja za sliv. Planirani početak implementacije je maj 2017. godine. Očekuje se da će rezultati ovog projekta biti dobra osnova za izradu same Strategije prilagođavanja na klimatske promjene i Akcionog plana za sliv.

Nakon završetka projekta *Procjena povezivanja sektora voda-hrana-energija-ekosistemi u slivu rijeke Save* [Water-Food-Energy-Ecosystems Nexus Assessment in the Sava River Basin](#), koji je implementiran kao dio Programa rada UNECE Konvencije o vodama 2013-2015, tokom finansijske godine 2016. slična procjena povezivanja sektora je provedena za sliv rijeke Drine. Angažiran je multidisciplinarni tim domaćih i stranih stručnjaka kako bi identifikovao ključne veze između energije, vode, zemljišta i resursa ekosistema, kao i moguća rješenja kako bi se osiguralo da se resursi na slivu razvijaju i da se njima upravlja na održivi način. Održane su dvije radionice u 2016. godini i izrada tehničkog izvještaja projekta Drina nexus je u završnoj fazi. Projekat je dao procjenu međusektorskih veza, kompromisa i benefita u slivu rijeke Drine

sa ciljem da se podstiče prekogranična saradnja kroz identifikaciju međusektorske sinergije i utvrđivanje mjera koje bi mogle ublažiti tenzije zbog višestrukih potreba država na slivu za korišćenje zajedničkih resursa.

Zajednički istraživački centar (JRC) je analizirao sliv Save kao ogledni primjer u okviru *Dunav Nexus* projekta. Završni izvještaj je urađen u septembru 2016. godine. Međutim, aktivnosti na modeliranju potreba za vodom i dostupnosti scenarija za sadašnja i buduća korišćenja zemljišta i klime u slivu rijeke Save su nastavljena i očekuje se da će novi rezultati biti predstavljeni Savskoj komisiji tokom 2017. godine.

Projekat *Prema procjeni ekološkog stanja vodnih tijela u slivu rijeke Save (Towards the Assessment of Ecological Status of Water Bodies in the Sava River Basin - STAWA)* je završen finansijske godine 2016. Projekat je bio podržan od START Fonda za projekte Dunavskog regiona (START – Danube Region Project Fund) UN Strategije za Dunavski region. Glavni cilj projekta je bio da predloži platformu za uspostavljanje saradnje na nivou sliva za prikupljanje i efektivnu razmjenu informacija o ekološkom statusu u slivu rijeke Save. Završni izvještaj se nalazi [ovdje](#).

Slika 5. Sava Nexus i STAWA završni izvještaji

2.2. Sprječavanje i kontrola akcidenata

Tokom 2016. godine provedena su dva testa Sistema ranog upozoravanja na opasnost od akcidenata (AEWS). Osnovni cilj takvih vježbi je da testira funkcionalnost Sistema, operativnost 24/7 Glavnih međunarodnih centara za uzbunjivanje (PIAC) i osnovna korišćenja sistema. Prvi (najavljeni) test je bio aprila 2016. godine. Drugi (unaprijed nenajavljeni) je bio 27. oktobra 2016. godine. Oba testa su potvrdila da sistem sam za sebe radi kako je i očekivano, bez tehničkih problema. Tokom oktobarskog testa svi PIAC centri na slivu Dunava se reagovali veoma brzo, najveći broj njih u roku od manje od 10 minuta, svi u okviru 18 minuta, što je mnogo brže od 3 sata - očekivanog vremena za odgovor, iako PIAC centri u BiH i Srbiji još uvijek nisu dio Sistema u državi koji je operativan 24/7.

ICPDR je proveo proces popisa tačaka rizika od akcidenata (ARSS – *Accident Risk Spots*), koji obuhvata operativne industrijske lokacije sa većim rizikom od akcidentnog zagađenja, kao i kontaminirane lokacije (CSs – *Contaminated Sites*), uključujući sanitarne deponije i smetljišta

u područjima podložnim plavljenju. Za naš sliv, informacije su prikupljene za Hrvatsku, Srbiju i BiH-Republika Srpska. Savska komisija će nastaviti da podržava napore na prikupljanju podataka u finansijskoj 2017. godini. Planirano je da finalni izvještaj o ARS i CS bude predstavljen na redovnom sastanku ICPDR-a u decembru 2017. godine.

2.3. Upravljanje poplavama

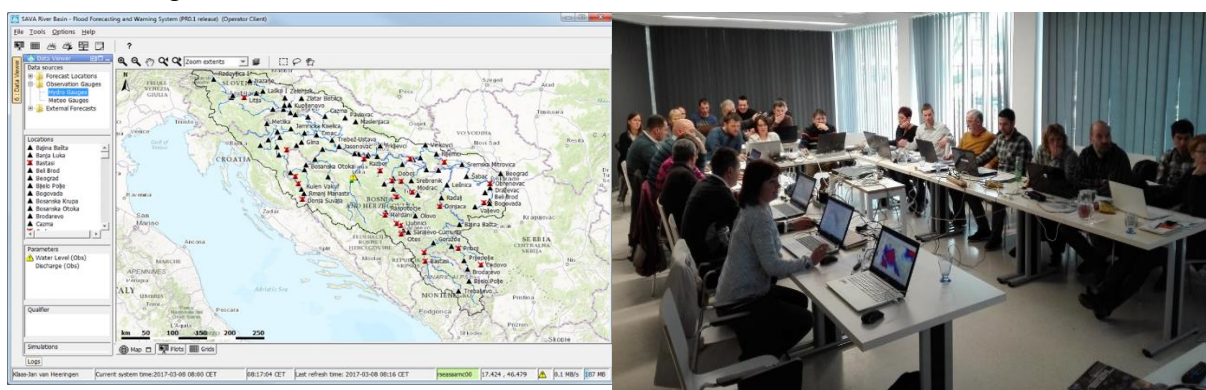
Protokol o zaštiti od poplava uz Okvirni sporazum o slivu rijeke Save, koji je stupio na snagu 27. novembra 2015. godine, formalizovao je jasnu posvećenost država strana Okvirnog sporazuma da provedu aktivnosti na unaprijeđenju zaštite od poplava u slivu rijeke Save. U izvještajnom periodu završen je Program za izradu Plana upravljanja rizicima od poplava u slivu rijeke Save (*Sava FRM Plan*) i usvojen na 44. Sjednici Savske komisije (Zagreb, 21-22. februara 2017. godine). Program detaljno opisuje aktivnosti predviđene Protokolom kao i načine za njihovo provođenje. Program je dostupan na web stranici Savske komisije: <http://savacommission.org/basic.docs>.

Dalje provođenje aktivnosti predviđenih *Protokolom* podržano je kroz projekat *Unaprijeđenje zajedničkih akcija u oblasti upravljanja poplavama u slivu rijeke Save*, koji je u junu 2014. godine odobren od strane Okvira za investicije na zapadnom Balkanu (WBIF), a koji finansira i implementira Svjetska banka (WB). Projekat pruža tehničku pomoć za izradu Plana upravljanja rizicima od poplava u slivu rijeke Save (*Sava FRM Plan* - Komponenta 1) i uspostavljanje Sistema za prognozu i upozorenje na poplave u slivu rijeke Save (*Sava FFWS*), kao Komponentu 2 Projekta. Do kraja finansijske godine 2016. završene su sljedeće aktivnosti:

- *Sava FRM Plan*: Nakon pripreme i odobravanja Projektnog zadatka od strane korisnika, WB je pokrenula postupak nabavke u septembru 2016. godine, koji je završen dodjelom ugovora u martu 2017. godine. Tehnička pomoć za izradu *Sava FRM Plana* traje 15 mjeseci;
- *Sava FFWS*: Projekat je zvanično pokrenut u junu 2016. godine. Budući *Sava FFWS* će se zasnivati na Delft-FEWS platformi, koja je takođe primenjena u velikom broju slivova širom svijeta. Ovaj fleksibilni sistem omogućava korišćenje različitih formata podataka i modela koji se koriste u slivu. Prva verzija 0.1 *Sava FFWS* je predstavljena sredinom januara 2017. godine (Slika 6) u ARSO u Ljubljani. Obuke za sistem administratore i za krajnje korisnike svih pet savskih država su održane u januaru i februaru 2017 godine.

Tokom projekta biće urađeno nekoliko verzija *Sava FFWS-a*, te zatim testirano od strane stručnjaka iz država. Sljedeća verzija sistema se očekuje u junu 2017 godine.

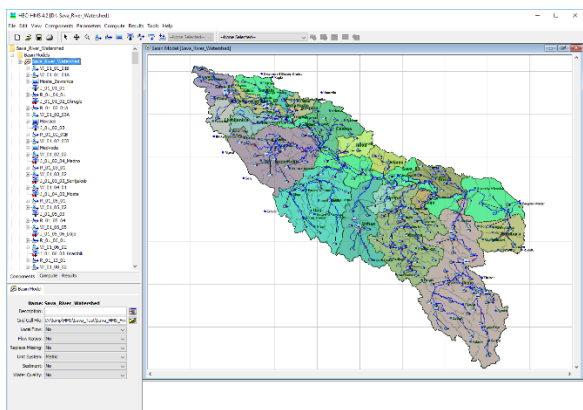
Potpuno operativan sistem će biti predat korisnicima za njihovu upotrebu do septembra 2018. godine.

Slika 6. Interfejs Sava FFWS aplikacije i fotografija sa obuke krajnjih korisnika

Dugoročna podrška Vlade USA je nastavljena u finansijskoj godini 2016. U saradnji sa Inženjerskim korpusom vojske USA (USACE), postignut je veliki napredak u hidrološko-hidrauličkom modeliranju.

Veliki napor uložen od strane institucija savskih država, ISRBC i USACE u hidrološko modeliranje rezultirao je konačnim modelom za cijeli sliv rijeke Save i odvojenim modelima za glavne pritoke. Modeli su dostavljeni januara 2017. godine ministarstvima država strana Okvirnog sporazuma, agencijama/institucijama nadležnim za upravljanje vodama i hidro-meteorološkim zavodima, dok je poseban model Drine dostavljen nadležnom ministarstvu i hidrometeorološkom zavodu u Crnoj Gori. Pored toga, modeli za određene podslivove (Drina, Vrbas) su isporučeni hidro-energetskim poduzećima koja su osigurala podatke za odgovarajuće podmodele. Obuka za napredne korisnike je održana 2-3. marta 2017. godine (Slika 7). Predavači su bili stručnjaci USACE, uz podršku Sekretarijata. Model Save je takođe ugrađen u Sava FFWS kao okosnica sistema.

Slika 7. Ekran Sava HEC-HMS modela i fotografija sa obuke krajnjih korisnika

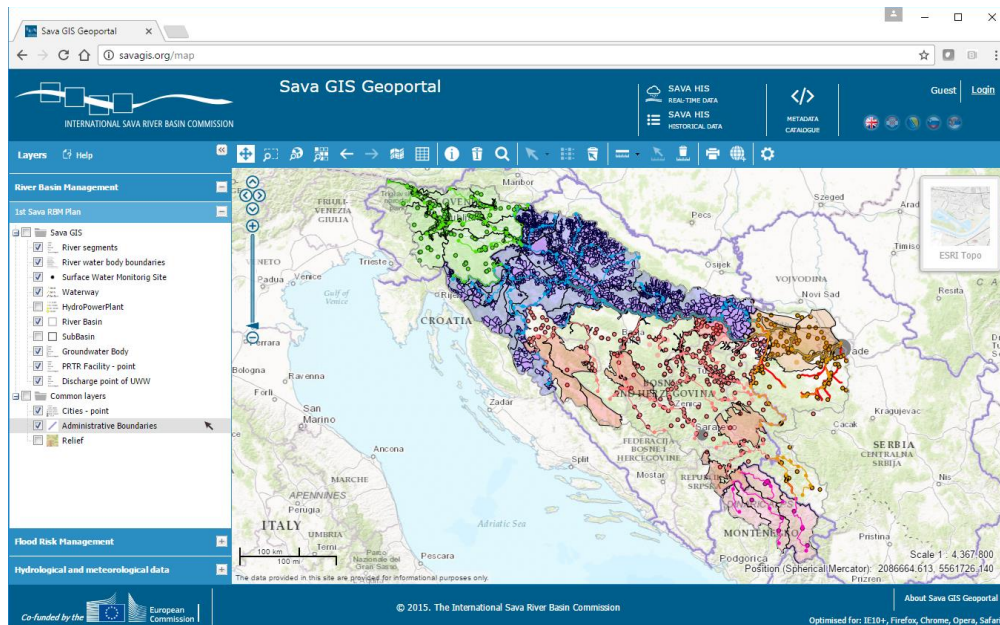
Pošto je završena kalibracija hidrološkog modela, intenzivirani su naponi na unaprijeđenju hidrauličkog modela toka rijeke Save. Prikupljeni su podaci bazirani na LiDAR-u za projektnu oblast ukupne površine oko 3.300 km² (uz rijeku Savu na potezu od Čateža do Beograda). Svi produkti LiDAR-a, zajedno sa digitalnim ortofoto snimcima cijele oblasti će biti isporučeni u junu 2017. godine. Kada LiDAR produkti budu završeni, USACE stručnjaci, zajedno sa Sekretarijatom, će početi sa formiranjem nove visoko precizne geometrije modela. Očekuje se da će u potpunosti kalibrisan Sava HEC-RAS model biti završen septembra 2017. godine i dostavljen Savskoj komisiji. Dodatni trening za stručnjake iz država o upotrebi LiDAR-a za potrebe modeliranja i funkcionalnu upotrebu 1D -2D hidrauličkih modela je planiran do kraja 2017. godine.

Trenutno je u postupku nabavka IT opreme, takođe uz podršku Vlade USA. IT oprema će se koristiti za čuvanje svih LiDAR podataka i produkata, digitalnih ortofoto snimaka i svih drugih podataka prikupljenih ili izrađenih tokom pripreme i razvoja modela. Dio opreme će se koristiti za potrebe host centara Sava FFWS u Ljubljani, Zagrebu, Sarajevu i Beogradu.

3. Međusektorska i druga pitanja

3.1. Upravljanje informacijama

Sava Geoportal, zajedno sa SavaGIS bazom podataka i povezanim internet-aplikacijama, je u potpunosti operativan. Koristi se za razne svrhe Savske komisije, uključujući razmjenu podataka u kontekstu aktivnosti Plana upravljanja slivom i Planom upravljanjem rizikom od poplava, kao i za razmjenu hidrometeoroloških (HM) podataka i informacija.

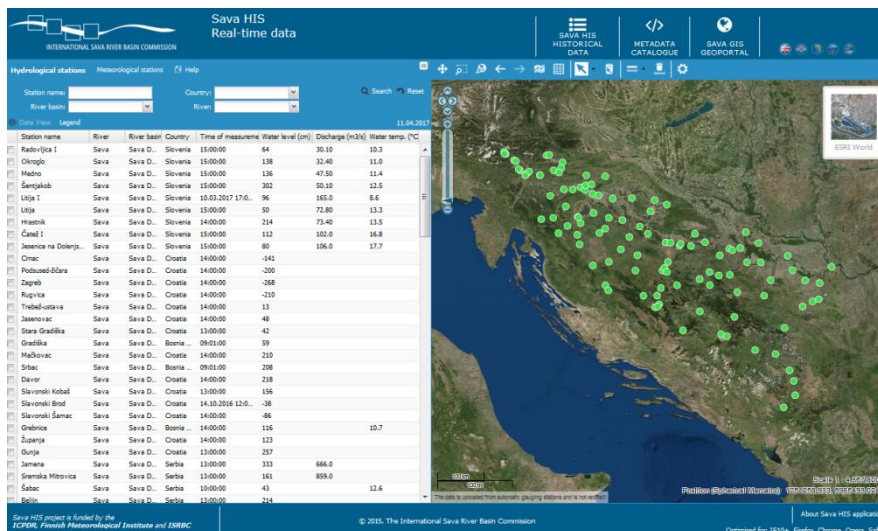

Slika 8. Sava GIS Geoportal (www.savagis.org)

Nakon perioda od oko godinu dana veoma uspješnog korišćenja i istovremenog testiranja svih funkcionalnosti Sava GIS-a, uočene su potrebe za određenim poboljšanjima sistema. To pitanje je podržano od strane relevantnih ekspertskih grupa i Savske komisije i nakon toga, provedene su odgovarajuće aktivnosti u periodu decembar 2016. - januar 2017. godine. Ova poboljšanja omogućuju bolju administraciju Geoportala, kao i lakši pristup podacima krajnjim korisnicima. Planirano je dalje unaprijeđenje sistema sa nekim dodatnim mogućnostima. Međutim, implementacija će prilično zavisiti od raspoloživih sredstava i ljudskih resursa u Sekretarijatu. Za sada, pripreme aktivnosti za razvoj modula za plovidbu i upravljanja nanosom su u toku, zajedno sa daljom nadogradnjom sistema u dijelu koji se odnosi na razmjenu HM podataka (detalji su dati u narednom poglavlju).

3.2. Hidrološka i meteorološka pitanja

U saradnji sa relevantnim nacionalnim institucijama država strana (ministarstva za zaštitu okoliša i/ili vodoprivredu, agencije za vode i nacionalne hidro-meteorološke službe (NHS), i uzimajući u obzir *Smjernice za razmjenu hidroloških i meteoroloških podataka i informacija u slivu rijeke Save* (2014), Savska komisija je uspostavila zajedničku platformu *Hidrološki informacioni sistem za sliv rijeke Save* (Sava HIS) za razmjenu i korišćenje hidroloških i meteoroloških informacija i podataka. Sava HIS (slika 9), kao sastavni dio Sava GIS, predstavlja sredstvo za prikupljanje, skladištenje, analiziranje i izvještavanje obrađenih i podataka u realnom vremenu.

Slika 9. Sava HIS - podaci u realnom vremenu (www.savahis.org)

Nakon uspostavljanja sistema u 2015. i završetka probnog perioda u 2016. godini, baza podataka Sava HIS-a za obrađene hidrološke i meteorološke podatke se konstantno popunjava od strane NHMS-a i Savske komisije, dok se podmodul za podatke u realnom vremenu od početka koristi za prikupljanje i vizualizaciju osmatranih podataka u realnom vremenu.

Podmodul Sava HIS-a za podatke u realnom vremenu imaće važnu funkciju u radu budućeg sistema za prognozu poplava. Nakon uspostavljanja, Sava HIS sadrži podatke za svih pet zemalja, ali samo za glavne hidrološke (93) i meteorološke stanice (53) koje su navedene u *Smjernicama za razmjenu podataka*. Za optimalno funkcionisanje Sava FFWS-a treba da se koriste svi potrebni i dostupni operativni podaci, tako da su se pružaoci podataka iz svih zemalja sliva Save dogovorili da se proširi lista hidroloških (435) i meteoroloških (240) stanica koje bi bile uključene u Sava HIS. Pored toga, za padavine je odlučeno da se koriste podaci satnih padavina umjesto postojećih 24-satnih zbirnih vrijednosti, tamo gdje je to moguće. Takođe će biti uspostavljena razmjena podataka o debljini snježnog pokrivača.

Stoga je Savska komisija u saradnji sa projektnim konzorcijem Sava FFWS-a započela nadogradnju Sava HIS-a. Nekoliko novih funkcionalnosti će biti dodato, dok će replika Sava HIS-a, koji je trenutno smješten u Sekretarijatu, biti uključena u Sava FFWS na centralnoj lokaciji sistema. Ove aktivnosti i poboljšanja Sava HIS-a će se vršiti već za potrebe verzije 0.2 Sava FFWS-a, koje je planirano za sredinu juna 2017. godine.

3.3. Ostala razvojna pitanja

Održivi riječni turizam je na Drugom sastanku država strana (Beograd, 1. jun, 2009) identificiran kao područje budućeg rada Savske komisije. Od tada, proveden je veliki broj aktivnosti u ovoj oblasti, kao što je opisano u prethodnim godišnjim izvještajima.

Uzimajući u obzir zaključke *Studije izvodljivosti i Projektne dokumentacije za obnovu i razvoj prometa i plovidbe na plovnom putu rijeke Save*, i nastavljajući se na prvi ikad izrađeni *Nautički i turistički vodič za rijeku Savu* u saradnji sa Forumom privrednih komora država strana, projektni prijedlozi za izradu *Master plana za razvoj nautičkog turizma u slivu rijeke Save* i *Uspostavljanje mreže pristana za turističke brodove duž rijeke Save* su pripremljeni i trenutno se istražuju mogućnosti finansiranja.

Savska komisija je član međunarodnog konzorcija koji se sastoji od partnera iz 8 zemalja, predvođenih Regionalnim centrom za okoliš (REC), koji je izradio projektni prijedlog za *Ekoturizam vlažnih staništa u slivu Dunava (Danube Wets Ecotour)*. Prijedlog se odnosi na mala i vlažna staništa srednje veličine u slivu Dunava sa ciljem da se formulira okvir dugoročnog razvoja za unaprijeđenje eko-turizma.

Imajući u vidu veliki interes za razvoj biciklističkih staza duž rijeke Save, izražen po gradovima i lokalnim zajednicama duž rijeke, pripremne aktivnosti za projekat na ovu temu su poduzete u tijesnoj saradnji sa biciklističkim udruženjima kao direktnim krajnjim korisnicima, što je još jedan primjer kombinacije "odozgo prema dole" i "odozdo prema gore" pristupa. Projektom *Sava B.I.K.E* bi se poboljšala povezanost i pristupačnost, sigurnost prometa, ekološki prihvatljiv prevoz niske emisije ugljen-dioksida, socio-ekonomski rast i atraktivnosti Savskog koridora.

Oba gore navedena projekta planirano je da se finansiraju u okviru Dunavskog transnacionalnog programa 2014.-2020., ali i dalje bez pozitivnih rezultata.

Aktivnosti Savske komisije po pitanju saradnje sa turističkim sektorom rezultirale su u izradi nacrtu *Zajedničke izjave o regionalnoj saradnji na razvoju održivog turizma u slivu rijeke Save*. Pored toga, dogovoreno je osnivanje radne grupe koja će se sastojati od predstavnika turističkih organizacija iz sliva. Potpisivanje Zajedničke izjave i uspostavljanje radne grupe je zakazano za juni 2017. godine. Na osnovu tih dostignuća očekuje se novi zamah za saradnju u ovom sektoru.

Učinjeni su napori da se prikupe sredstva za realizaciju projekata usmjerenih na razvoj sektora malih i srednjih poduzeća (SME), kao i integracija podsektora iz oblasti voda sa prostornim planiranjem i razvojem u slivu rijeke Save.

Što se tiče drugih razvojnih aktivnosti, na kraju finansijske 2016. godine, u saradnji sa Svjetskom bankom, započeta je izrada tzv. *Zajedničkog plana aktivnosti za sliv rijeke Save*, koji bi, uz političku podršku zemalja, trebalo da predstavljaju platformu za dalje aktivnosti koje se odnose na održivi razvoj regiona.

4. Saradnja, promotivne aktivnosti i uključivanje interesnih grupa

4.1. Saradnja sa međunarodnim organizacijama i ostalim relevantnim institucijama

Saradnja Savske komisije sa velikim brojem međunarodnih organizacija održala se tokom izvještajnog perioda, sa posebnim naglaskom na organizacije i institucije navedene u Članu 5. *Okvirnog sporazuma*.

Saradnja sa ICPDR-om i Dunavskom komisijom službeno se temelji na memorandumu o razumijevanju koji su potpisale sve tri komisije i koji pruža mogućnosti za tijesnu saradnju i koordinaciju aktivnosti komisija. U izvještajnom periodu ova koordinacija je osigurana kroz uzajamno učešće na sjednicama, sastancima stručnih grupa i ostalim događajima komisija. Proces provođenja *Zajedničke izjave o vodećim načelima za razvoj unutrašnje plovidbe i zaštite okoliša u slivu rijeke Dunav*, koji zajednički koordiniraju ICPDR, DC i Savska komisija zajedno sa Evropskom komisijom, nastavio se organiziranjem 7. sastanka o provođenju *Zajedničke izjave* (Budimpešta, 15-16. septembra 2016. godine). Sljedeći sastanak biće organiziran u Zagrebu u septembru 2017. godine.

Saradnja sa UNECE-om dodatno je intenzivirana. Osim učešća Savske komisije u radnim grupama UNECE-a i u ostalim događanjima, dvije organizacije su učestvovala u implementaciji projekta *Procjena povezivanja sektora voda-poljoprivreda-energija-okoliš u slivu rijeke Save*, koji se provodio u okviru *Programa radova 2013. – 2015*. UNECE-a, kao i na provođenju projekta *Procjena povezivanja sektora u slivu rijeke Drine*. Savska komisija je podržala promociju UNECE *Konvencije o vodama*, koja je od decembra 2015. godine postala globalni pravni okvir za prekograničnu saradnju, kroz prezentiranje prednosti organizacija riječnih slivova drugim UNECE podregionima i državama van UNECE regiona. Savska komisija je aktivno učestvovala u radu UNECE tijela nadležnih za standardizaciju tehničkih i uslova sigurnosti u unutrašnjoj plovidbi.

Savska komisija je bila aktivno uključena u provođenje *Strategije EU za Dunavsku regiju*, kako bi se osiguralo provođenje projekata koji se odnose na Okvirni sporazum za sliv rijeke Save u okviru *Dunavske strategije*, kao i u procesu izrade novog evropskog pravnog okvira za profesionalne kvalifikacije i standarde za obuku u unutrašnjoj plovidbi. Savska komisija je aktivno učestvovala na nekoliko događaja i radionicama organiziranim od strane različitih tijela EU.

Saradnja sa UNESCO-om postupno se razvija. Implementacija projekta *Prema praktičnim smjernicama za održivo upravljanje nanosom uz korišćenje sliva rijeke Save kao oglednog primjera*, koji finansijski podržava UNESCO kancelarija u Veneciji, je nastavljena.

Saradnja sa institucijama američke vlade dodatno je unaprijeđena. U izvještajnom periodu bila je usmjerena na dalji razvoj hidroloških i hidrauličkih modela (sliva) rijeke Save uz podršku USACE-a i implementaciju projekta *Jačanje učešća javnosti i uključivanja zainteresiranih strana u slivu rijeke Save* koje je podržala američka vlada (završen u finansijskoj godini 2016.).

Nastavljena je saradnja sa ostalim komisijama za plovidbu (npr. Komisija za rijeku Mozal i Rajnska komisija) te ostalim komisijama za zaštitu rijeka i jezera (npr. komisije za zaštitu rijeka Rajne, Elbe i Odre) iz Evrope, dok je povećan interes za saradnju (prvenstveno u oblasti prenošenja iskustva) izražen od strane komisija vanevropskih slivova, npr. iz drugih dijelova jugoistočne Evrope, Srednjeg Istoka, Centralne Azije i jugoistočne Azije.

Takođe, postoji kontinuirana saradnja sa regionalnim organizacijama (OEBS, RCC, REC, SEETO, GWP-Med, GWP CEE), međunarodnim finansijskim institucijama (Svjetska banka), specijaliziranim organizacijama, organizacijama i grupama (WMO, GIS forum), poslovnim sektorom (Coca-Cola) i NVO-ima (WWF, Euronatur, itd.). Konačno, nastavljeno je održavanje kontakata sa diplomatskim korom u Hrvatskoj.

4.2. Saradnja sa nacionalnim institucijama

U izvještajnom periodu nastavljena je saradnja Savske komisije sa nacionalnim institucijama nadležnim za implementaciju *Okvirnog sporazuma o slivu rijeke Save*.

Osim saradnje vezane za implementaciju *Okvirnog sporazuma* u općem smislu, što je takođe uključivalo učešće predstavnika država strana u radu stručnih grupa Savske komisije, posebna pažnja je posvećena:

- razvoju *Plana upravljanja rizikom od poplava u slivu rijeke Save* (ministarstva država strana odgovorna za upravljanje vodama i zaštitu okoliša);
- obnovi i razvoju plovidbe na rijeci Savi (ministarstva država strana odgovorna za promet na unutrašnjim plovnim putevima);
- pripremi regionalnih projekata u vezi sa *Okvirnim sporazumom* (sva nadležna ministarstva);
- pripremnim aktivnostima u sklopu organizacije proslave Dana rijeke Save i ostalim aktivnostima odnosa sa javnošću vezanim za implementaciju *Okvirnog sporazuma* (ministarstva, imenovani predstavnici država strana).

Osim sa nacionalnim institucijama odgovornim za provođenje *Okvirnog sporazuma*, održana je saradnja sa ostalim organizacijama, poput one sa nacionalnim vodoprivrednim organizacijama, hidrometeorološkim službama, agencijama odgovornim za razvoj i održavanje unutrašnjih plovnih puteva, lučkim kapetanijama, regionalnim privrednim komorama, turističkim organizacijama, fakultetima i institutima koji se bave prirodnim i tehničkim naukama, svim vrstama tehnologija, očuvanjem prirode itd. Osim sa institucijama država strana, dobra saradnja se održava sa odgovarajućim tijelima Crne Gore.

4.3. Promotivne aktivnosti i uključivanje zainteresiranih strana

Uzimajući u obzir značaj uključivanja zainteresiranih strana u okviru aktivnosti Savske komisije i implementacije *Okvirnog sporazuma*, tokom izvještajnog perioda je nastavljena saradnja sa relevantnim institucijama, nevladinim organizacijama i lokalnim akterima iz sliva.

U finansijskoj godini 2016. informacije o implementaciji *Okvirnog sporazuma* saopćene su zainteresiranim stranama i široj javnosti putem:

- Službene internet stranice Savske komisije (www.savacommission.org), gdje su informacije o aktivnostima, projektima i dokumentima stavljene na raspolaganje široj javnosti i stalno se ažuriraju najnovijim činjenicama i vijestima;
- Obuka i radionica, organiziranim ili u koorganizaciji Savske komisije, kako je navedeno u Dodatku V;
- Službenog biltena Savske komisije, *Savskog vjesnika*. U izvještajnom periodu objavljeni su brojevi 17 i 18 (Slika 10);

- Publikacija i izvještaja, uključujući *Album mostova na rijeci Savi i njenim plovnim pritokama*, kao i različitih postera, brošura i letaka;
- Tekstova za projekte, knjige, biltene i internet stranice ostalih organizacija/institucija;
- Objava za štampu i izvještaja za medije, npr. onih u vezi sa Šestim sastankom država strana i proslavom Dana rijeke Save;
- Facebook profila Parlamenta mladih sliva rijeke Save, koji je formiran sa ciljem da se osigura stalna komunikacija sa i među mladima tokom cijele godine, pored postojeće internet-stranice Parlamenta mladih (<http://sava-youthparliament.com>). Profil je kreiran u okviru projekta *Jačanje učešća javnosti i uključivanje zainteresiranih strana u slivu rijeke Save*, podržan od strane vlade USA;
- Proslave Dana rijeke Save 2016. (detaljan pregled aktivnosti nalazi se u Dodatku VI).

Slika 10. Savski vjesnik br. 17 (maj 2016. god.) i br. 18 (novembar 2016. god.)

Savjetodavne aktivnosti su obavljene organiziranjem konsultacionih radionica, javnih prezentacija i drugih sastanaka sa zainteresiranim stranama (navedenim u Dodatku V), kao i konsultacijama na internet strani Savske komisije, a koji se odnose na procese, kao što su:

- 2. ciklus planiranja upravljanjem riječnim slivom za sliv rijeke Save (SWMI dokument);
- Razvoj Sava GIS i Sava HIS;
- Nastavak procesa implementacije *Zajedničke izjave o vodećim načelima za razvoj unutrašnje plovidbe i zaštite okoliša u slivu rijeke Dunav*, pod zajedničkim vođstvom Savske komisije, ICPDR-a i Dunavske komisije;
- priprema dokumenata, poput *Izvještaja o procjeni povezivanja sektora voda-poljoprivreda-energija-okoliš u slivu rijeke Save* i sličnog za sliv Drine.

Aktivno uključivanje zainteresiranih strana je osigurano prvenstveno za državna tijela nadležna za provođenje *Okvirnog sporazuma*, i institucije/organizacije koje imaju status posmatrača u Savskoj komisiji, kroz njihovo učešće na sastanku država strana, sjednicama Savske komisije i na sastancima stručnih grupa Savske komisije.

Savski savjet za vode (SWC), savjetodavno tijelo Savske komisije osnovano početkom 2016. godine, predstavlja jedinstven primjer u međunarodnim riječnim slivovima po pitanju

uključivanja zainteresiranih strana. SWC je održao svoj 2. sastanak u Sevnici (SI) u junu 2016. godine. Sastanak je okupio više od 40 predstavnika i stručnjaka iz općina, agencija za vode, naučnih institucija, regionalnih agencija, privrednih komora i nevladinih organizacija iz svih država strana. Glavna tema sastanka bila je *Posljedice planiranja upravljanja riječnim slivovima na lokalnom nivou*. Dodatne informacije date su u Dodatku VI.

U izvještajnom periodu, Savska komisija je pozvana da predstavi svoja iskustva iz učešća javnosti i uključivanja zainteresiranih strana na brojnim međunarodnim događajima, u većini slučajeva kao jedina međunarodna organizacija za riječni sliv iz Evrope. To pokazuje da su aktivnosti provedene od strane Savske komisije dobro prepoznate čak i na globalnom nivou.

5. Pravna pitanja

5.1. Okvirni sporazum o slivu rijeke Save (FASRB) i protokoli uz FASRB

Tokom izvještajnog perioda, učinjeni su značajni naponi za pokretanje procedure za predlaganje amandmana na *Okvirni sporazum* sa ciljem da se osigura dalji napredak u njegovoj implementaciji, izmjenom procedure za usvajanje Sava RBM i FRM planova.

ISRBC je, iz tog razloga, pripremila i zvanično dostavila državama stranama ažurirani nacrt amandmana na *Okvirni sporazum* i Protokol o zaštiti od poplava uz *Okvirni sporazum*, za dalje razmatranje i pokretanje odgovarajućih internih procedura. Završno usaglašavanje amandmana navedenih međunarodnih sporazuma se očekuje u 2017. godini u zavisnosti od spremnosti država strana.

Protokol o zaštiti od poplava uz Okvirni sporazum sa ciljem reguliranja pitanja u vezi sa održivom zaštitom od poplava sprječavanjem i/ili smanjenjem opasnosti od poplava, kroz poduzimanje odgovarajućih mjera i aktivnosti, uz adekvatne mjere zaštite okoliša je stupio na snagu 27. novembra 2015. godine. U skladu sa odredbama Protokola, države strane *Okvirnog sporazuma* treba da razviju *Plan upravljanja rizicima od poplava* koji definira ciljeve upravljanja rizikom od poplava od zajedničkog interesa na nivou sliva, mjere za postizanje ovih ciljeva, mehanizme koordinacije na nivou cijelog sliva i način zajedničke saradnje strana potpisnica *Okvirnog sporazuma* u hitnim situacijama odbrane od poplava. Tijela nadležna za provođenje ovog *Protokola* su do sada imenovana od strane Hrvatske i Srbije.

Protokol o sprječavanju zagađenja vode prouzrokovanog plovidbom uz Okvirni sporazum je potpisan na Drugom sastanku država strana *Okvirnog sporazuma* 1. juna 2009. godine. Cilj ovog Protokola je sprječavanje, kontrola i smanjenje zagađenja koje prouzrokuju plovila, uspostavljanje tehničkih uslova za opremanje lučkih objekata i prihvatnih stanica, razvoj najboljih raspoloživih tehnika, informiranje, razrada mjera odgovora u slučaju zagađenja i praćenje kvaliteta voda. Do sada su Protokol ratificirale Bosna i Hercegovina (2009. godine), Hrvatska (2010. godine) i Srbija (2015. godine).

Protokol o upravljanju nanosom uz Okvirni sporazum je potpisan na ministarskom sastanku o regionalnoj saradnja u oblasti voda, održanom u Brčkom, 6. jula 2015. godine. Glavni cilj *Protokola* je da omogući uspostavljanje održivog upravljanja nanosom u slivu, s tim što će se rješavati pitanja kvaliteta, kao što je zagađenje nanosa (uključujući i procjenu rizika), kontrola izvora zagađenja i odlaganja zagađenog nanosa, te kvantitativna pitanja, kao što su bageriranje, kontrola erozije i bujica, taloženje nanosa u akumulacijama i morfološke promjene. *Protokol* definira niz principa održivog upravljanja nanosom i predloženih mjera upravljanja nanosom. Takođe, utvrđuje obavezu izrade *Plana upravljanja nanosom* za sliv i propisuje sadržaj *Plana*. Protokol su do sada ratifikovale Bosna i Hercegovina, Hrvatska i Srbija, dok je u Sloveniji interna procedura u toku.

Protokol o vanrednim situacijama uz Okvirni sporazum sadrži nekoliko ciljeva koji su usmjereni na identificiranje opasnih aktivnosti, njihovog karaktera i mogućih posljedica, sprječavanje i ograničavanje opasnosti, planiranje i spremnost za vanredne situacije, adekvatne sisteme alarmiranja i upozoravanja koji su kompatibilni sa već postojećim sistemima u slivu, procjenu vanrednih situacija, spremnost na odgovor i međusobnu pomoć država strana u slučaju vanrednih situacija. Savska komisija je usvojila Nacrt Protokola o vanrednim situacijama 2009. godine i dostavila ga državama stranama *Okvirnog sporazuma* na konačnu reviziju. Konačno usklađivanje teksta *Protokola* se očekuje, u zavisnosti od spremnosti Strana.

Protokol o prekograničnim uticajima uz Okvirni sporazum je inicijalno trebalo da regulira pitanja u vezi sa mjerama za obezbjeđenje integriteta vodnog režima u slivu rijeke Save i eliminiranje ili smanjenje prekograničnih uticaja na vode ostalih država strana usljed ekonomskih i/ili drugih aktivnosti. Međutim, u međuvremenu su *Espoo Konvencija*, na koju se *Protokol* uglavnom oslanja, ratificirale sve države strane *Okvirnog sporazuma* pa su organizirana stručna savjetovanja sa ciljem da se preispita stvarna korist od *Nacrta Protokola*. Zaključeno je da *Protokol* u svom sadašnjem obliku nije više neophodan kao dodatna vrijednost već postojećim mehanizmima. Za dalja razmatranja ovog pitanja Savska komisija je osnovala radnu grupu.

5.2. Administrativno upravljanje i pravna podrška

U okviru rada Savske komisije, njenih radnih grupa i Sekretarijata pružana je stalna pravna podrška, uključujući organiziranje sjednica Savske komisije, organizacione aktivnosti za Šesti sastanak država strana *Okvirnog sporazuma*, kao i pripremu raznih vrsta pisanih dokumenata.

Kako bi se podstaklo aktivno učešće ostalih vladinih i/ili nevladinih organizacija u radu Savske komisije i time uključili svi relevantni faktori koji bi mogli da doprinesu praktičnom provođenju *Okvirnog sporazuma*, te organizacije su redovno ohrabrivane da postanu posmatrači u Savskoj komisiji. U izvještajnom periodu „Regionalno partnerstvo GWP za centralnu i istočnu Evropu” (GWP CEE), „WWF Dunavsko-karpatski program“, „Regionalni centar za okoliš za centralnu i istočnu Evropu“ (REC) i NVO „Centar za životnu sredinu” (Bosna i Hercegovina) su učestvovali kao *ad hoc* posmatrači u Savskoj komisiji, dok Republika Makedonija, ICPDR i Dunavska komisija imaju status stalnih posmatrača u Savskoj komisiji.

6. Finansijska pitanja

6.1. Budžet

Na 41. sjednici Savske komisije (Zagreb, 18. februara 2016. godine) donijeta je odluka o prihvatanju *Budžeta Savske komisije za finansijsku godinu 2016.* (1. april 2016. – 31. mart 2017. godine), u ukupnom iznosu od 535,700,00 evra. Prihvaćeni *Budžet* sastoji se od redovnih godišnjih doprinosa u iznosu od 515,960.00 evra (odnosno 128,990.00 eura po zemlji) i prenosa iz Rezervnog fonda u iznosu od 19,740.00.

Popis godišnjih doprinosa država strana i drugih primanja u Opći fond, kao i popis troškova tokom finansijske godine 2017. godine nalaze se u Tabeli 1. i Tabeli 2.

Tabela 1. Pristigli redovni godišnji doprinosi i druga primanja za finansijsku godinu 2016. (u eurima).

<i>Država strana</i>	<i>Doprinosi za finansijsku godinu 2016.</i>
Bosna i Hercegovina	128,990.00 ¹
Hrvatska	128,990.00 ²
Srbija	128,990.00 ³
Slovenija	128,990.00 ⁴
Ukupni primljeni iznos doprinosa	515,960.00
Prenos iz Rezervnog fonda	41,463.35 ⁵
Razno	19,442.92 ⁶
Ukupni prihod Općeg fonda	576,866.27

Napomena: ¹ Doprinos je uplaćen u dva dijela 20. juna i 23. decembra 2016. god. ² Doprinos je uplaćen u dva jednaka dijela, 12. maja i 9 juna 2016. god. ³ Doprinos je uplaćen 8. aprila 2016. god. ⁴ Doprinos je uplaćen 16. maja 2016. god. ⁵ Prenijet iznos za pokrivanje neočekivanih troškova. ⁶ Dio granta UNECE, UNESCO, START-Danube Region Project Fund, WMO i WBIF/DELTA RES za implementaciju projekata.

Tabela 2. Troškovi po osnovnoj namjeni u finansijskoj godini 2016. (u eurima).

<i>Proračunsko poglavlje</i>	<i>Rashodi¹</i>
Plate i doplate za osoblje	438.799,41
Tekući troškovi	33.972,11
Putni troškovi	23.698,50
Operativni troškovi	26.138,69
Oprema	22.018,24
Ukupni rashodi	544.626,95 ²

Napomena: ¹ Iznos rashoda na dan 31. marta 2017. god. ² U skladu sa Finansijskim pravilima Savske komisije, ostatak iz Općeg fonda biće prebačen u Rezervni fond.

Budžetske stavke Općeg fonda uporedive su sa prvobitno utvrđenim iznosima, što predstavlja 98% ostvarenja planiranog iznosa.

6.2. Finansiranje projekata i studija u okviru posebnih fondova

Tokom finansijske 2016. godine ukupni primljeni iznos u Posebni i povjerenički fond iznosio je 77.385,91 eura. Dodatni prihod ovom fondu za period 1. april 2016. – 31. mart 2017. godine iznosio je 76,877.65 eura za implementaciju sljedećih aktivnosti:

- *Podrška Savskoj komisiji za izradu Sava GIS (EC grant);*

- *Podrška implementaciji Sava FFWS (WBIF/WB grant);*
- *Konsultacijska radionica i publikacija Procjene povezivanja sektora u slivu rijeke Save (UNECE grant);*
- *Procjena povezivanja sektora u slivu rijeke Drine i podrška procesu (UNECE grant);*
- *Uspostavljanje Sistema za praćenje sedimenta za rijeku Savu (UNESCO grant), i*
- *Prema procjeni ekološkog statusa vodnih tijela u slivu rijeke Save (STAWA) (START – Danube Region Project Fund grant).*

Ukupni troškovi Posebnog i povjereničkog fonda u toku finansijske godine 2016. bili su 134,785.56 eura, a glavni dio ovog iznosa je iskorišten za implementaciju sljedećih aktivnosti:

- *Podrška Savskoj komisiji za izradu Sava GIS;*
- *Hidrološki informacijski sistem Savske komisije;*
- *Jačanje učešća javnosti i uključivanje zainteresiranih strana u slivu rijeke Save;*
- *Procjena povezivanja sektora u slivu rijeke Drine i podrška procesu;*
- *Konsultacijska radionica i publikacija Procjene povezivanja sektora u slivu rijeke Save;*
- *Radionica o mjerama za upravljanje rizikom od poplava i linkovi ka EU WFD;*
- *Podrška implementaciji Sava FFWS;*
- *Uspostavljanje Sistema za praćenje sedimenta za rijeku Savu;*
- *Prema procjeni ekološkog statusa vodnih tijela u slivu rijeke Save (STAWA)*

6.3. Revizija finansijskog poslovanja u finansijskoj godini 2015.

U skladu sa Finansijskim pravilima Savske komisije izvršena je redovna revizija finansijskog poslovanja Savske komisije u finansijskoj 2015. godini. Savska komisija je prihvatila *Izveštaj o reviziji finansijskog poslovanja u finansijskoj 2015. godini* na svojoj 43. sjednici (Zagreb, 24.-25.-oktobar 2016. godine).

DODACI

DODATAK I. Popis članova i zamjenika članova Savske komisije

Br.	Ime i prezime	Funkcija	Institucija
Bosna i Hercegovina			
1.	Enisa Babić	Član Savske komisije (privremeni) <i>do 25. maja 2016. godine</i>	Ministarstvo komunikacija i prometa Bosne i Hercegovine
2.	Igor Pejić	Član Savske komisije, <i>od 25. maja 2016. godine</i>	Ministarstvo komunikacija i prometa Bosne i Hercegovine
3.	Savo Gluvić	Zamjenik člana Savske komisije, <i>do 25. maja 2016. godine</i>	VP "SAVA" Gradiška, Bosna i Hercegovina
4.	Boško Kenjić	Zamjenik člana Savske komisije, <i>od 25. maja 2016. godine</i>	Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa Bosne i Hercegovine
Republika Hrvatska			
5.	Janko Brnardić	Član Savske komisije, <i>do 12. januara 2017. godine</i>	Ministarstvo pomorstva, prometa i infrastrukture Republike Hrvatske
6.	Maja Markovčić Kostelac	Član Savske komisije, <i>od 12. januara 2017. godine</i>	Ministarstvo pomorstva, prometa i infrastrukture Republike Hrvatske
7.	Dražen Kurečić	Zamjenik člana Savske komisije <i>do 20. aprila 2016. godine</i>	Ministarstvo poljoprivrede Republike Hrvatske
8.	Elizabeta Kos	Zamjenik člana Savske komisije <i>od 20. aprila 2016. godine</i>	Ministarstvo za zaštitu okoliša i energetike Republike Hrvatske
Republika Srbija			
9.	Nataša Milić	Član Savske komisije	Ministarstvo poljoprivrede i zaštite okoliša Republike Srbije, Republička direkcija za vode
10.	Leposava Sojić	Zamjenik člana Savske komisije <i>do 23. decembra 2016. godine</i>	Ministarstvo građevinarstva, saobraćaja i infrastrukture Republike Srbije
11.	Veljko Kovačević	Zamjenik člana Savske komisije <i>od 23. decembra 2016. godine</i>	Ministarstvo građevinarstva, saobraćaja i infrastrukture Republike Srbije

Republika Slovenija

12.	Mitja Bricelj	Predsjedavajući, Član Savske komisije	Ministarstvo okoliša i prostornog planiranja Republike Slovenije
13.	Marko Sotlar	Zamjenik člana Savske komisije	Ministarstvo vanjskih poslova Republike Slovenije

Dodatak II. Popis stručnih grupa Savske komisije i pregled njihovih sastanaka održanih tokom finansijske 2016. godine

Sljedeće stručne grupe su bile aktivne tokom finansijske godine 2016:

- Stalna stručna grupa za upravljanje riječnim slivom (PEG RBM);
- Stalna stručna grupa za sprječavanje i kontrolu akcidenata (PEG APC);
- Stalna stručna grupa za zaštitu od poplava (PEG FP);
- Stalna stručna grupa za plovidbu (PEG NAV);
- Stalna stručna grupa za GIS (PEG GIS)
- Stalna stručna grupa za hidrološka i meteorološka pitanja (PEG HMI)
- *Ad hoc* stručna grupa za riječne informacione servise - RIS (*Ah RIS EG*);
- *Ad hoc* stručna grupa za pravna pitanja (*Ah L EG*);
- *Ad hoc* stručna grupa za finansijska pitanja (*Ah FIN EG*).

Sastanci stručnih grupa održani tokom finansijske godine 2016:

Br.	Sastanak / događaj	Datum	Mjesto
1.	29. sastanak PEG FP	12. maj 2016. god.	Beograd
2.	31. sastanak PEG RBM	30. jun – 1. jul 2016. god.	Zagreb
3.	14. sastanak PEG GIS	6. oktobar 2016. god.	Beograd
4.	19. sastanak PEG NAV	18-19. oktobar 2016. god.	Zagreb
5.	32. sastanak PEG RBM	20-21. oktobar 2016. god.	Zagreb
6.	13. sastanak PEG HMI	29. novembar 2016. god.	Zagreb
7.	10. sastanak <i>Ah FIN EG</i>	9. decembar 2016. god.	Zagreb
8.	21. sastanak PEG APC	20. decembar 2016. god.	Zagreb
9.	33. sastanak PEG RBM	9. februar 2017. god.	Zagreb
10.	30. sastanak PEG FP	10. mart 2017. god.	Zagreb
11.	15. sastanak PEG GIS	16. mart 2017. god.	Bled

DODATAK III. Popis projekata povezanih sa *Okvirnim sporazumom*, provedenih, u toku ili pokrenutih tokom finansijske godine 2016.

Naziv projekta	Trajanje	Status	Primjedba o statusu / period implementacije	Vodeći partner (i) / Konsultant	Budžet (hiljada €)	Izvor finansiranja
Upravljanje rečnim slivom						
Procjena povezivanja sektora voda-hrana-energija-ekosistemi u slivu rijeke Dunav - Sava kao ogledni primjer	2 godine	U toku	Započeo u januaru 2014. god. Očekuje se da bude završen do juna 2016. godine	Zajednički istraživački centar Evropske komisije (EC JRC)	~ 50.0	Evropska komisija
Prema procjeni ekološkog statusa vodnih tijela u slivu rijeke Save	1 godina	Proveden	april 2015. god.– mart 2016. god.	Institut za biološka istraživanja „Siniša Stanković“, Beograd, RS	~ 35.0	Evropska komisija (EUSDR)
Prema praktičnim smjernicama za održivo upravljanje nanosom uz korišćenje sliva rijeke Save kao oglednog primjera	~ 2.5 godine	U toku	Započeo u aprilu 2012; Završeno: Korak 1: SSM kurs-Dio 1; Korak 2: aplikacija smjernica: u toku; Korak 3: SSM kurs-Dio 2- u toku je prikupljanje finansijskih sredstava Korak 4: nastavak aplikacije smjernica- još nije započeo Korak 5: Završna radionica – planirana po završetku prethodnih koraka	UNESCO, Savska komisija	225.0	UNESCO (ISI, IHP, Kancelarija u Veneciji), Sed-Net, Deltares, BMM, BRGM, HAW
Procjena povezivanja sektora voda-hrana-energija-ekosistemi i koristi od prekogranične saradnje u slivu rijeke Drine	9 mjeseci	U toku	Započeo u aprilu 2016. god.; Period implementacije produžen za 3 mjeseca (do aprila 2017. god.). Završni izvještaj u finalnoj fazi.	UNECE	~ 300.0	UNECE

Naziv projekta		Trajanje	Status	Primjedba o statusu / period implementacije	Vodeći partner (i) / Konsultant	Budžet (hiljada €)	Izvor finansiranja
Upravljanje poplavama							
2. faza podrške Vlade SAD-a aktivnostima modeliranja poplava u slivu rijeke Save (uključujući Sava LiDAR projekat i nabavku IT opreme)		~ 2 godine	U toku	Započeo u decembru 2014. god.	USACE, ISRBC	N/A	Vlada USA
Unaprjeđene zajedničke akcije u oblasti upravljanja poplavama u slivu rijeke Save	Izrada FRM plana	15 mjeseci	U toku	Započeo u martu 2017. god.; Početna faza u toku.	EPTISA Servicio de IngenieriaS.L, ES	2,000.0	WB kroz WBIF
	Uspostavljanje FFWS	27 mjeseci	U toku	Započeo u junu 2016. god. Završena početna faza; Verzija 0.1 provedena; Verzija 0.2 u toku.	Deltares, NL; Royal Haskoning DHV, NL; Eptisa, ES; HEIS, BA		
Razvoj plovidbe							
Web aplikacija za podršku inspekciji sigurnosti plovidbe		4 mjeseca	Proveden	novembar 2015. god.– mart 2016. god.	IT Cooperative, Varaždin, HR	3.8	Savska komisija
Studija procjene uticaja na okoliš i glavni projekat za plovni put rijeke Save (dionica Brčko – Sisak)		~ 2 godine	U toku	Završen je pregled preliminarne dokumentacije; Izrada glavnog projekta na čekanju	Parsons Brinckerhoff Ltd., US (pregled) Witteveen+Bos, NL (glavni projekat)	2,125.0	Evropska komisija (IPA HR)
						375.0	HR
Deminiranje i projektna dokumentacija (Studija procjene uticaja na okoliš i glavni projekat) za plovni put rijeke Save (dionica Beograd – Brčko)		~ 2 godine	U toku	Implementacija na čekanju	AECOM, ES (Studija); VPB i IGH, HR (glavni projekat)	5,270.0	Evropska komisija (IPA BiH)
Implementacija riječnih informacionih servisa za sliv rijeke Save		3 godine	U toku	U Srbiji, proveden	Plovput, RS	~ 1,100.0	Evropska komisija
				U Hrvatskoj, provođenje završeno u 2016. god.	RGO komunikacije, HR	1,360.0	Evropska komisija (IPA HR)
				U BiH, u toku je prikupljanje finansijskih sredstava		240.0	HR

Naziv projekta	Trajanje	Status	Primjedba o statusu / period implementacije	Vodeći partner (i) / Konsultant	Budžet (hiljada €)	Izvor finansiranja
Obnova luke Brčko		U toku	Započeo 2012. god. Izrađena projektna dokumentacija. Pregovori o finansiranju radova na čekanju.		5,800.0	Svjetska banka
Upravljanje informacijama						
Unaprjeđenje funkcionalnosti SavaGIS Geoportala	4 mjeseca	Proveden	decembar 2016. god. – mart 2017. god.	IGEA Ltd., Varaždin, HR	7.8	Savska komisija
Hidrološka i meteorološka pitanja						
Rehabilitacija i modernizacija hidrometeorološke osmatračke mreže i procedure razmjene podataka u Republici Srbiji i Bosni i Hercegovini	2 godine	U toku	Započeo u januaru 2015. god.	Finski meteorološki institut, FI	~ 400.0	Vlada Finske
Pitanja klimatskih promjena						
Okvira za izradu Strategije prilagođavanja na klimatske promjene za sliv rijeke Save	8 mjeseci	U toku	mar 2017. god. – oktobar 2017. god.	Individualni konsultanti	~ 34	UNECE, IOWater
Učešće javnosti i uključivanje interesnih grupa						
Jačanje učešća javnosti i uključivanja interesnih grupa sliva rijeke Save	18 mjeseci	U toku	Započeo u decembru 2014. god.; Završetak u junu 2016. god.	Savska komisija	47.5	US Gov, USAID

DODATAK IV. Popis planiranih projekata u vezi sa Okvirnim sporazumom**Projekti direktno povezani sa glavnim ciljevima Okvirnog sporazuma („lista A“)**

Br.	Naziv projekta	Trajanje	Dostupna dokumentacija / status	Budžet (hiljada eura)	Mogući izvor finansiranja	Planirani početak implementacije
Razvoj plovidbe						
1	Građevinski radovi za obnovu plovnog puta rijeke Save	5-6 godina	Razvoj glavnog projekta u toku	~ 85.000	IPA, WB, EBRD	2015. god. (po završetku glavnog projekta)
2	Uspostavljanje sistema za prikupljanje, obradu i odlaganje opasnog i brodskog otpada na rijeci Savi	~ 5 godina	Idejni projekat dostupan	~ 4.000	IPA, IPF	Po uspostavljanju novog zakonodavnog okvira predloženog od strane projekta CO-WANDA
Upravljanje riječnim slivom						
3	Ocjena bioraznovrsnosti i ekološkog statusa nanosa, vode i biota u slivu rijeke Save	2 godine	Prijedlog projekta dostupan; Dobio pismo preporuke u sklopu EUSDR PA4 "Brzi početak" projekta STAWA, finansiran u okviru "START – projektnog fonda Dunavskog regiona, je u toku	1.490	EU fondovi (npr. DTP), GEF	Spreman za implementaciju čim se osiguraju sredstva
4	Prema održivom upravljanju nanosom u slivu rijeke Save	~ 2,5 godine	Idejni projekat dobio pismo preporuke u sklopu EUSDR PA4	~ 1.500	EU fondovi (npr. DTP), GEF	
5	Zaštita i održivo korišćenje vodnih resursa iz aluvijalnih akvifera sliva rijeke Save	~ 2 godine	Idejni projekat dobio pismo preporuke u sklopu EUSDR PA4	~ 1.500	EU fondovi (npr. DTP), GEF	
6	Priprema 2. plana upravljanja slivom rijeke Save	~ 4 godine	Idejni projekat uključen kao Korak Br. 8 u Plan akcije 2 u sklopu EUSDR PA4	/	EU fondovi, GEF	
Sprečavanje i kontrola akcidenata						

Br.	Naziv projekta	Trajanje	Dostupna dokumentacija / status	Budžet (hiljada eura)	Mogući izvor finansiranja	Planirani početak implementacije
7	Plan zaštite i spašavanja u slučaju zagađenja voda u slivu rijeke Save	2,5 godine	Prijedlog projekta dostupan; dobio pismo preporuke u sklopu EUSDR PA5	1.400	EU fondovi (npr. DTP), GEF	Spreman za implementaciju čim se osiguraju sredstva
Upravljanje informacijama						
8	Uspostavljanje i završetak GIS-a za Savu – 2. i 3. faza implementacije	~ 3 godine (2. faza)	Idejni projekat uključen kao Korak Br. 5 u Planu akcije 3 („Podrška sistemima za prikupljanje podataka koje je razvio ICPDR“) u sklopu EUSDR PA4	/	EU fondovi, GEF	
Hidrološka i meteorološka pitanja						
9	Hidrološka studija za sliv rijeke Save	2,5 godine	Dostupan detaljan program (ToR); dobila pismo preporuke u sklopu EUSDR PA4	~ 1.250	EU fondovi (npr. DTP),	Spreman za implementaciju čim se osiguraju sredstva

Ostali regionalni projekti korisni za implementaciju *Okvirnog sporazuma* („lista B“)

Br.	Naziv projekta	Trajanje	Dostupna dokumentacija / status	Budžet (hiljada eura)	Mogući izvor finansiranja	Planirani početak implementacije
Razvoj rečnog turizma						
1	Master plan za razvoj nautičkog turizma za sliv rijeke Save	~ 1 godina	Sažetak projekta dostupan	500 -1.000	EU fondovi (npr. DTP)	
2	Uspostava pontonske mreže za turistička plovila duž rijeke Save	~ 1 godina	Prijedlog projekta dostupan	~ 500	EU fondovi (npr. DTP)	Spreman za implementaciju čim se osiguraju sredstva
3	Master plan za razvoj ekoturizma za sliv rijeke Save	~ 1 godina	„Prekogrančne smjernice za ekoturizam u slivu rijeke Save“ dostupne; Tehnička podrška za pripremu daljih koraka (Sava Eco Tour) završene Prijava za projekat Ekoturizamavlažnih staništa u slivu Dunava dostavljena kao odgovor na 1. poziv DTP	~ 500	EU fondovi (npr. DTP)	
4	Uspostavljanje „eko-značke“ za sliv rijeke Save	6 mjeseci	„Prekogrančne smjernice za ekoturizam u slivu rijeke Save“ dostupne	~ 100	EU fondovi (npr. DTP)	
5	Razvoj biciklističkih staza duž rijeke Save	/	Prijedlog projekta za Fazu 1 (razvoj inicijalnog koncepta) dostupan; Projektzni prijedlog za cijeli projekat u izradi; Prijava za projekat dostavljena kao odgovor na 1. poziv DTP	~ 75 (Faza 1)	EU fondovi (npr. DTP)	Spreman za implementaciju (faze 1) čim se osiguraju sredstva
Razvoj malog i srednjeg poduzetništva						
6	Razvoj infrastrukture za proizvodnju hrane i uzgoj ribe u slivu rijeke Save	/	/	/	WBIF	
7	Razvoj infrastrukture za tretman otpadnih voda i đubriva u slivu rijeke Save	/	/	/	WBIF	
8	Razvoj malih hidroelektrana u slivu rijeke Save	/	/	/	WBIF	

DODATAK V. Popis sastanaka sa zainteresiranim stranama koje je organizirala ili koorganizirala Savska komisija

Br.	Sastanak / događaj	Datum	Mjesto	Organizator
1.	Završna radionica posvećena internet aplikaciji za Podršku inspekciji sigurnosti plovidbe	7. apr. 2016. god.	Zagreb	Savska komisija
2.	Sastanak za pripremu prijave za projekat <i>WAPCOS</i>	13. apr. 2016. god.	Zagreb	Savska komisija
3.	Sastanak za pripremu prijave za projekat <i>Danube Wets Ecotour</i>	19. apr. 2016. god.	Zagreb	Savska komisija
4.	Radionica posvećena Procjeni povezivanja sektora voda-poljoprivreda-energija-okoliš u slivu rijeke Drine	21-22. apr. 2016. god.	Podgorica	Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja Crne Gore, UNECE, Savska komisija
5.	Studijsko putovanje slivom rijeke Save za delegaciju Chu-Talas komisije za vode	2-7. maj 2016. god.	Zagreb, Sisak, Lonjsko polje	UNECE, UNDP, Savska komisija
6.	11. sastanak Upravne grupe EUSDR PA 1a	4. maj 2016. god.	Zagreb	EUSDR PA 1a Tehn. Sekretarijat, Savska komisija
7.	29. sastanak PEG FP	12. maj 2016. god.	Beograd	Republička direkcija za vode, Savska komisija
8.	Sava sajam (u okviru projekta "Lijepa naša Sava")	20-21. maj 2016. god.	Županja	Coca-Cola HBC HR, Ministarstvo poljoprivrede HR i Ministarstvo pomorstva, prometa i infrastrukture HR, Savska komisija, drugi partneri
9.	Početak i događaji u okviru Međunarodne biciklističke ture "Sava 2016."	27. maj 2016. god.	Zelenci (Kranjska Gora), Kranj, Ljubljana	Lokalna tijela vlasti, turističke organizacije, Savska komisija
10.	Događaji u okviru Međunarodne biciklističke ture "Sava 2016."	28. maj 2016. god.	Sevnica	Lokalna tijela vlasti, Savska komisija

Br.	Sastanak / događaj	Datum	Mjesto	Organizator
11.	Događaji u okviru Međunarodne biciklističke ture "Sava 2016."	29. maj 2016. god.	Kumrovec, Zaprešić	Lokalne turističke organizacije, Savska komisija
12.	Događaji u okviru Međunarodne biciklističke ture "Sava 2016."	30. maj 2016. god.	Zagreb, Sisak	Lokalne turističke organizacije, Savska komisija
13.	Događaji u okviru Međunarodne biciklističke ture "Sava 2016."	31. maj 2016. god.	Gradiška	Lokalne turističke organizacije, Savska komisija
14.	6. Sastanak država strana Okvirnog sporazuma o slivu rijeke Save	1. jun 2016. god.	Beograd	Vlada Srbije, Savska komisija
15.	Događaji u okviru Međunarodne biciklističke ture "Sava 2016."	1. jun 2016. god.	Bardača, Prud, Brod	NVO, Savska komisija
16.	Događaji u okviru Međunarodne biciklističke ture "Sava 2016."	2. jun 2016. god.	Orašje, Šamac, Brčko	Savska komisija
17.	Događaji u okviru Međunarodne biciklističke ture "Sava 2016."	3. jun 2016. god.	Vrbanja, Sremska Mitrovica	Lokalna tijela vlasti, Savska komisija
18.	5. sastanka Parlamenta mladih sliva rijeke Save	3-4. jun 2016. god.	Lonjsko Polje	Savska komisija
19.	Sava sajam (u okviru projekta "Lijepa naša Sava")	3-5. jun 2016. god.	Zagreb	Coca-Cola HBC HR, Ministarstvo poljoprivrede HR i Ministarstvo pomorstva, prometa i infrastrukture HR, Savska komisija, drugi partneri
20.	Događaji u okviru Međunarodne biciklističke ture "Sava 2016."	4. jun 2016. god.	Boljevci, Beograd	Republička direkcija za vode, JVP Srbijavode, Savska komisija
21.	2. sastanak Savskog savjeta za vode	6-7. jun 2016. god.	Sevnica	Općina Sevnica, Savska komisija

Međunarodna komisija za sliv rijeke Save

Br.	Sastanak / događaj	Datum	Mjesto	Organizator
22.	Sava sajam (u okviru projekta “ Lijepa naša Sava ”)	18-19. jun 2016. god.	Sisak	Coca-Cola HBC HR, Ministarstvo poljoprivrede HR i Ministarstvo pomorstva, prometa i infrastrukture HR, Savska komisija, drugi partneri
23.	Početni sastanak projekta <i>Uspostavljanje sistema prognoze i upozorenja na poplave u slivu rijeke Save</i>	21. jun 2016. god.	Zagreb	WB, Savska komisija
24.	31. sastanak PEG RBM	30. jun – 1. jul 2016. god.	Zagreb	Savska komisija
25.	Sava sajam (u okviru projekta “ Lijepa naša Sava ”)	1. jul 2016. god.	Slavonski Brod	Coca-Cola HBC HR, Ministarstvo poljoprivrede HR i Ministarstvo pomorstva, prometa i infrastrukture HR, Savska komisija, drugi partneri
26.	42. sjednica Savske komisije	8 jul 2016. god.	Zagreb	Savska komisija
27.	Konsultacioni sastanak sa korisnicima projekta <i>Uspostavljanje sistema prognoze i upozorenja na poplave u slivu rijeke Save iz Bosne i Hercegovine, Crne Gore i Srbije</i>	9. sep. 2016. god.	Bijeljina	Savska komisija
28.	Konsultacioni sastanak sa korisnicima projekta <i>Uspostavljanje sistema prognoze i upozorenja na poplave u slivu rijeke Save iz Hrvatske i Slovenije</i>	15. sep. 2016. god.	Zagreb	Savska komisija
29.	<i>7. sastanak na implementaciji Zajedničke izjave o vodećim načelima za razvoj unutrašnje plovidbe i zaštite okoliša u slivu rijeke Dunav</i>	15-16. sep. 2016. god.	Budimpešta	DC, ICPDR, Savska komisija
30.	14. sastanak PEG GIS	6. okt. 2016. god.	Beograd	Savska komisija
31.	<i>Početna radionica za projekat Uspostavljanje sistema prognoze i upozorenja na poplave u slivu rijeke Save</i>	13-14. okt. 2016. god.	Zagreb	WB, Savska komisija

Međunarodna komisija za sliv rijeke Save

Br.	Sastanak / događaj	Datum	Mjesto	Organizator
32.	19. sastanak PEG NAV	18-19. okt. 2016. god.	Zagreb	Savska komisija
33.	32. sastanak PEG RBM	20-21. okt. 2016. god.	Zagreb	Savska komisija
34.	Posjeta delegacije iz sliva rijeke Drim Savskoj komisiji	20-21. okt. 2016. god.	Zagreb	GWP-Med, Savska komisija
35.	43. sjednica Savske komisije	25-26. okt. 2016. god.	Zagreb	Savska komisija
36.	1. sastanak Upravnog odbora projekta <i>Uspostavljanje sistema prognoze i upozorenja na poplave u slivu rijeke Save</i>	26. okt. 2016. god.	Zagreb	WB, Savska komisija
37.	2. radionica posvećena Procjeni povezivanja sektora voda-poljoprivreda-energija-okoliš u slivu rijeke Drine,	8-10. nov. 2016. god.	Beograd	UNECE, Savska komisija
38.	11. Sastanak kapetana iz lučkih Kapetanija sa rijeke Save	9-10. nov. 2016. god.	Odžak	Savska komisija
39.	Sastanak sa predstavnicima MOFTER-a i Federalnog ministarstva za zaštitu okoliša i turizam, BiH posvećenog razvoju turizma u slivu rijeke Save	22. nov. 2016. god.	Sarajevo	Savska komisija
40.	Sastanak sa predstavnicima Ministarstva trgovine i turizama Republike Srpske, BiH, posvećenog razvoju turizma u slivu rijeke Save	23. nov. 2016. god.	Banja Luka	Savska komisija
41.	13. PEG HMI	29. nov. 2016. god.	Zagreb	Savska komisija
42.	6. Konferencija o regulaciji i višenamjenskom korišćenju rijeke Save	1-2. dec. 2016. god.	Zagreb	NVO „SLAP“, Savska komisija i druge organizacije
43.	1. sastanak Međunarodne radne grupe za projekat <i>Uspostavljanje sistema prognoze i upozorenja na poplave u slivu rijeke Save</i>	2. dec. 2016. god.	Zagreb	Savska komisija
44.	10. sastanak <i>Ah FIN EG</i>	9. dec. 2016. god.	Zagreb	Savska komisija

Međunarodna komisija za sliv rijeke Save

Br.	Sastanak / događaj	Datum	Mjesto	Organizator
45.	Sastanak sa predstavnicima Ministarstva trgovine, turizma i telekomunikacija Srbije posvećenog razvoju turizma u slivu rijeke Save	13. dec. 2016. god.	Beograd	Savska komisija
46.	Sastanak sa predstavnicima Ministarstva turizma Hrvatske posvećenog razvoju turizma u slivu rijeke Save	14. dec. 2016. god.	Zagreb	Savska komisija
47.	Sastanak sa predstavnicima Ministarstva ekonomskog razvoja i tehnologije Slovenije posvećenog razvoju turizma u slivu rijeke Save	19. dec. 2016. god.	Ljubljana	Savska komisija
48.	21. sastanak PEG APC	20. dec. 2016. god.	Zagreb	Savska komisija
49.	Sastanak sa predstavnicima BiH i Hrvatske u vezi regulacije plovnog puta rijeke Save na dionici Novi Grad	28. dec. 2016. god.	Zagreb	Savska komisija
50.	Strateški sastanak Savske komisije posvećen implemetaciji <i>Okvirnog sporazuma</i>	16. jan. 2017. god.	Zagreb	Savska komisija
51.	Sastanak sa Sekretarijatom ICPDR-a	18. jan. 2017. god.	Zagreb	Savska komisija
52.	Radionica za isporuku verzije 0.1 Sava FFWS-a	26. jan. i 2. feb. 2017. god.	Ljubljana	Savska komisija
53.	33. sastanak PEG RBM	9. feb. 2017. god.	Zagreb	Savska komisija
54.	Sastanak za ocjenu nacrtu izvještaja o Procjeni povezivanja sektora voda-poljoprivreda-energija-okoliš u slivu rijeke Drine	13. feb. 2017. god.	Beograd	Republička direkcija za vode, UNECE, Savska komisija
55.	44. sjednica Savske komisije	21-22. feb. 2017. god.	Zagreb	Savska komisija
56.	Sastanak sa direktorima NHMS-a iz sliva rijeke Save	24. feb. 2017. god.	Zagreb	Savska komisija
57.	Obuka za korišćenje hidrološkog modela sliva Save	2-3. mart 2017. god.	Zagreb	USACE, Savska komisija

Br.	Sastanak / događaj	Datum	Mjesto	Organizator
58.	Okrugli sto o razvoju riječnog turizma u slivu rijeke Save	7. mart 2017. god.	Zagreb	Savska komisija
59.	30. sastanak PEG FP	10. mart 2017. god.	Zagreb	Savska komisija
60.	15. sastanak PEG GIS	16. mart 2017. god.	Bled	Savska komisija
61.	Radionica o uspostavljanju sistema za monitoring nanosa u slivu rijeke Save	22. mart 2017. god.	Zagreb	UNESCO, Savska komisija
62.	2. sastanak Međunarodne radne grupe za projekat <i>Uspostavljanje sistema prognoze i upozorenja na poplave u slivu rijeke Save</i>	31. mart 2017. god.	Zagreb	Savska komisija

DODATAK VI. Pregled aktivnosti realiziranih tokom proslave Dana rijeke Save 2016. godine

Proslava Dana Save 2016. godine uključivala je događaje direktno organizirane od strane Savske komisije i događaje organizirane kroz projekte država strana. Pregled aktivnosti uključuje sljedeće:

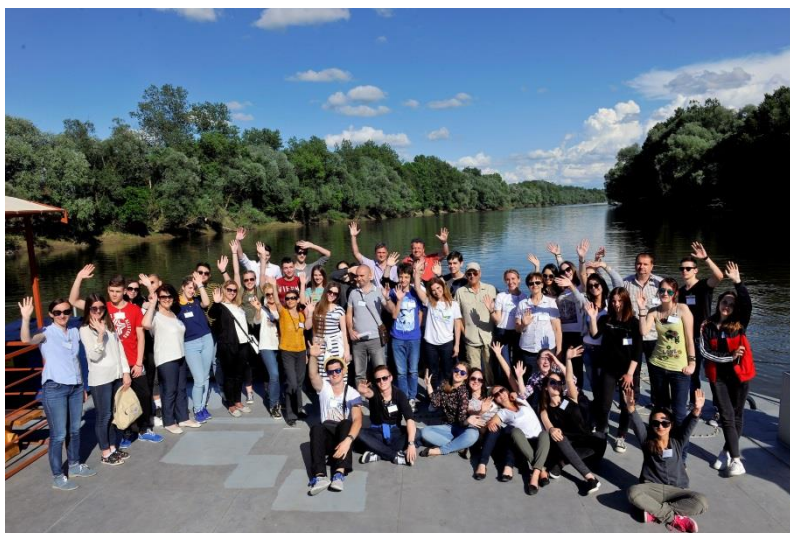
Događaji u organizaciji/koorganizaciji Savske komisije

Glavni događaj u izvještajnom periodu je bio Šesti sastanak Strana, održan 1. juna u Beogradu. Pored toga, sljedeći događaji su organizirani u okviru obilježavanja Dana Save:

- Peti sastanak Parlamenta mladih sliva rijeke Save;
- Drugi sastanak Savskog savjeta za vode;
- Treća međunarodna biciklistička tura "Sava 2016".

"Parlament mladih 2016" - peti susret srednjoškolaca iz država sliva Save je održan 3. i 4. juna u Lonjskom polju (HR), sa ciljem informisanja mladih ljudi i prenosa znanja, kao i razmjene iskustava u vezi sa izvanrednim ekološkim vrijednostima i ekonomskim potencijalima sliva rijeke Save. Učenici iz sedam srednjih škola su odabrani na osnovu rezultata konkursa za najbolji intervju pod naslovom "Živjeti sa poplavama". Cilj konkursa je da se pokaže kompleksnost života sa poplavama u slivu rijeke Save i da se podstakne kritičko razmišljanje o poplavama, o odgovoru na poplave, mjerama za sprječavanje poplava i minimiziranje njihovih posljedica.

Sponzori Parlamenta u 2016. godini bili su UNDP u BiH, Vlada USA i Coca-Cola HBC Hrvatska.

Slika 12: Učesnici Parlamenta mladih 2016. godine u Parku prirode Lonjsko Polje

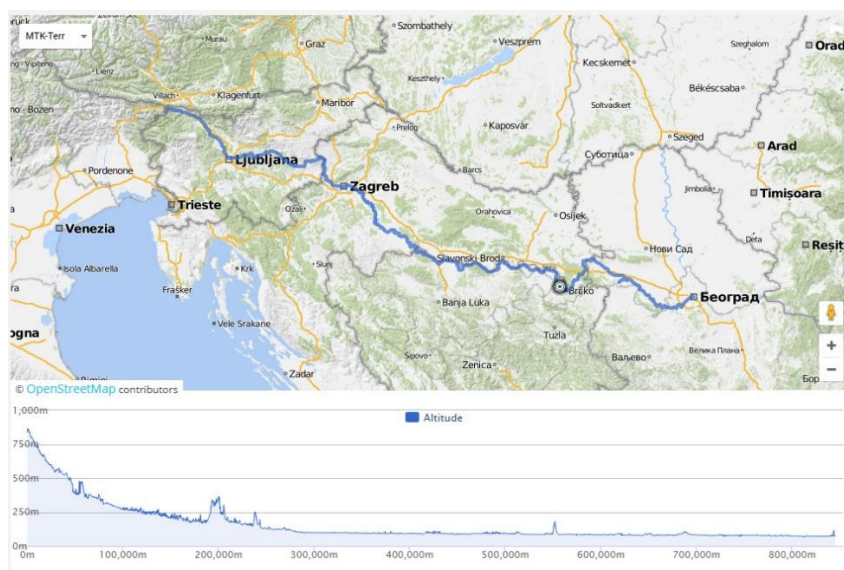
2. sastanak Savskog savjeta za vode održan je u Sevnici (SI) 6. i 7. juna 2016. godine, kao što je navedeno u poglavlju 4.3. Osnovna tema sastanka bila je Posljedice planiranja upravljanjem riječnim slivovima na lokalnom nivou. Pored primjera projekata na nivou sliva, na prekograničnom i lokalnom nivou, definisane su nove ideje u oblasti zaštite voda, prostornog planiranja i razvoja turizma. Kao zaključak, učesnici su predložili da se izradi prijedlog projekta

za razvoj održivog riječnog turizma koji obuhvata nautički, ruralni, kulturni i eko-turizam u slivu rijeke Save. Učesnici su se složili da bi bilo potrebno da se pronade sinergija sa drugim sličnim projektima predloženim u okviru Dunavske strategije, ali i sa onima predloženim u okviru Strategije EU za Jadransko-Jonski region (EUSAIR). Sastanak je organiziran zajednički od strane američke Vlade, općine Sevnica i Savske komisije.

Slika 13: Učesnici 2. sastanka Savskog savjeta za vode u posjeti HE Arto-Blanca i na sjednici

Treća Međunarodna biciklistička tura duž rijeke Save održana je od 27. maja do 6. juna 2016. godine. Jednanaestodnevna, 850 km duga tura uključila je cijeli tok rijeke Save, od izvora Save Dolinka do ušća rijeke Save. Glavni ciljevi ture su promocija potencijala za razvoj biciklističkih staza duž Save i drugih vidova održivog riječnog turizma, kao i širenje ključne poruke u vezi sa proslavom Dana Save. U skladu sa tim, organizirani su događaji i skupovi biciklista sa predstavnicima lokalnih vlasti i građana (od strane lokalnih vlasti) na 18 lokacija duž rijeke Save, uključujući i sve značajnije gradove u četiri države koje se nalaze duž rijeke. Svim događajima su prisustvovali predstavnici Savske komisije i/ili njenog Sekretarijata. Na većini lokacija, događaji su bili medijski pokriveni. Ove godine došlo je do povećanog interesa televizije za direktni prenos (HRT), ili u tematskim programima koji se bave prometom i turizmom (BN TV i RTV FBiH). Takođe, u okviru internet strane Savske komisije, kreirana je "mikro lokacija", na kojoj je bilo moguće pratiti Turu preko blogova i fotografija. Osim toga, napravljen je i video materijal kompletne biciklističke ture.

Slika 14: Biciklistička trasa duž Save 2016. godine

Događaji u organizaciji država strana

Pored događaja organiziranih od strane Savske komisije, veliki broj aktivnosti odvijao se kroz projekte država strana, u kojima je Savska komisija bila uključena kao partner ili gost, u zavisnosti od vrste projekta:

- U Bosni i Hercegovini su nastavljene akcije u okviru inicijative "Čist Vrbas" organiziranjem rafting ture i konferencija za jačanje svijesti o zaštiti prirode, smanjenju zagađenja i poboljšanja kvaliteta vode u Vrbasu, kao i promovisanje održivih oblika riječnog turizma na ovoj rijeci;
- U Hrvatskoj, nastavljena je implementacija projekta Lijepa naša Sava. Na osnovu sličnog koncepta kao i prethodnih godina, projekat je uključio četiri Savska sajma (Zagreb, Sisak, Županja i Slavonski Brod). Pored medijske pokrivenosti, informacije o događajima su prenošene putem internet strane projekta i njegovog Facebook profila;
- U Srbiji, aktivnosti su uključivale ekološko-obrazovni triatlon za djecu, plovidbu brodom za srednjoškolce, koje su pratili razgovori na temu zaštite voda, obrazovne radionice za predškolsku i školsku djecu, nastavnike i roditelje, kao i kreativne tematske radionice o značaju reciklaže i o resursima rijeke Save;
- U Sloveniji, nastavljena je implementacija projekta društvene odgovornosti Mojareka.si. U 2016. godini, projekat je uključio niz akcija na čišćenju riječnih obala, a i proglašeni su najuspješniji nosioci akcija.

Savska komisija je bila zastupljena na većini od gore pomenutih događaja. Važno je napomenuti dobru saradnju između Savske komisije i organizatora događaja u državama stranama, što doprinosi ukupnom kvalitetu proslave Dana Save. U okviru proslave, podijeljeno je nekoliko promotivnih publikacija i širok raspon promotivnih članaka Savske komisije.

DODATAK VII. Popis skraćenica

AEWS	Sistem ranog upozoravanja na opasnost od akcidenata (Accident Emergency Warning System)
APC	Sprječavanje i kontrola akcidenata (Accident Prevention and Control)
BA, BiH	Bosna i Hercegovina
BRGM	Zavod za geološka i rudarska istraživanja, Francuska (Bureau de Recherches Géologiques et Minières, France)
CESNI	Evropski komitet za izradu standarda u oblasti unutrašnje plovidbe (European Committee for drawing up standards in the field of inland navigation)
CEVNI	Evropski pravilnik za unutrašnje vodne puteve (European Code for Navigation)
CO-WANDA	Nastavak projekta WANDA (The WANDA follow-up project)
DC	Dunavska komisija (Danube Commission)
DTP	Dunavski transnacionalni program (Danube Transnational Programme)
EBRD	Evropska banka za obnovu i razvoj (European Bank for Reconstruction and Development)
EC	Evropska komisija (European Commission)
EG	Stručna grupa Savske komisije (Expert Group of the ISRBC)
EIA	Procjena uticaja na okoliš (Environmental Impact Assessment)
Espoo Convention	Konvencija o procjeni uticaja na okoliš u prekograničnom kontekstu (Convention on Environmental Impact Assessment in a Transboundary Context)
EU	Evropska unija
EUSDR	Strategija EU-a za dunavski region (EU Strategy for the Danube Region)
FASRB	Okvirni sporazum o slivu rijeke Save (Framework Agreement on the Sava River Basin)
FFWS	Sistem za prognozu i upozorenje na poplave (Flood Forecasting and Warning System)
FIN	Finansijska pitanja (Financial issues)
FP	Zaštita od poplava (Flood protection)
FRM	Upravljanje rizicima od poplava (Flood Risk Management)
FY	Finansijska godina Savske komisije (Financial Year of the ISRBC)
GEF	Globalni fond za okoliš (Global Environment Facility)
GIS	Geografski informacijski sistem (Geographic Information System)

GWP	Globalno partnerstvo za vode (Global Water Partnership)
GWP CEE	Regionalno partnerstvo Globalnog partnerstva za vode za Srednju i Istočnu Evropu (Regional Partnership of the GWP for Central and Eastern Europe)
GWP-Med	Sredozemno regionalno partnerstvo Globalnog partnerstva za vode (Mediterranean Regional Partnership of the GWP)
HAW	Univerzitet primjenjenih nauka u Hamburgu (Hochschule für Angewandte Wissenschaften Hamburg)
HBC	Grčka kompanija za flaširanje vode (Hellenic Bottling Company)
HIS	Hidrološki informacioni sistem (Hydrological Information System)
HM	Hidrološka i meteorološka (pitanja) (Hydrological and Meteorological (issues))
HR	Republika Hrvatska
ICPDR	Međunarodna komisija za zaštitu rijeke Dunav (International Commission for the Protection of the Danube River)
IHP	Međunarodni hidrološki program (International Hydrological Programme)
IOWater	Međunarodna kancelarija za vode (International Office for Water)
IPA	Instrument predpristupne pomoći (Instrument for Pre-Accession Assistance)
IPF	Priprema infrastrukturnih projekata (za Zapadni Balkan) (Infrastructure Projects Facility (for the Western Balkans))
ISI	Međunarodna inicijativa za nanos (International Sediment Initiative)
ISRBC	Međunarodna komisija za sliv rijeke Save (International Sava River Basin Commission)
JRC	Zajednički istraživački centar (Joint Research Center)
LiDAR	Svjetlosna detekcija i rasprostiranje (Light Detection and Ranging)
ME	Crna Gora
NAV	Plovidba (Navigation)
NVO	Nevladina organizacija
NHMS	Nacionalni hidrometeorološki zavod (National Hydro-Meteorological Service)
NL	Holandija
OEBS	Organizacija za evropsku bezbjednost i saradnju (Organization for Security and Cooperation in Europe)
PA	Prioritetna oblast (EU Strategije za dunavski region)
PEG	Stalna stručna grupa

PIAC	Glavni međunarodni centar za uzbunjivanje (Principal International Alert Center)
PR	Odnosi sa javnošću (Public Relations)
RBM	Upravljanje riječnim slivom (River Basin Management)
RBMP	Plan upravljanja riječnim slivom (River Basin Management Plan)
RCC	Regionalni savjet za saradnju (Regional Cooperation Council)
REC	Regionalni centar zaštite okoliša (Regional Environmental Center)
RIS	Riječni informacioni servisi (River Information Services)
RO	Rumunija
RS	Republika Srbija
SedNet	Evropska mreža interesnih grupa koje se bave upravljanjem nanosom (European Sediment Network)
SEE	Jugoistočna Evropa (South East Europe)
SI	Republika Slovenija
SRBA	Analiza sliva rijeke Save (Sava River Basin Analysis)
STAWA	Projekat Prema procjeni ekološkog statusa vodnih tijela u slivu rijeke Save (Project Towards the Assessment of Ecological Status of Water Bodies in the Sava River Basin)
SWC	Savski savjet za vode (Sava Water Council)
SWMI	Značajna vodoprivredna pitanja (Significant Water Management Issues)
ToR	Projektni zadatak (Terms of Reference)
UNECE	Ekonomska komisija Ujedinjenih nacija za Evropu (United Nations Economic Commission for Europe)
UNESCO	Obrazovna, naučna i kulturna organizacija Ujedinjenih nacija (United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization)
US	Sjedinjene Američke Države
USACE	Inženjerski korpus Vojske Sjedinjenih Američkih Država (United States Army Corps of Engineers)
USAID	Agencija za međunarodni razvoj Sjedinjenih Američkih Država (U.S. Agency for International Development)
VMM	Flamanska agencija za zaštitu okoliša, Belgija (Flemish Environment Agency, Belgium)
WANDA	Upravljanje otpadom u unutrašnjoj plovidbi na rijeci Dunav (Waste Management for Inland Navigation on the Danube)
WB	Svjetska banka (World Bank)

WBIF	Okvir za investicije na Zapadnom Balkanu (Western Balkans Investment Framework)
WFD	Okvirna direktiva o vodama (Water Framework Directive)
WMO	Svjetska meteorološka organizacija (World Meteorological Organization)
WWF	Svjetski fond za prirodu (World Wide Fund for Nature)